**Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest**

►B

# KOMISJONI OTSUS,

**17. september 2008,**

**riigiabi C 61/07 (ex NN 71/07) kohta – Kreeka äriühingud Olympic Airways Services / Olympic Airlines**

*(teatavaks tehtud numbri K(2008) 5073 all)*

**(Ainult kreekakeelne tekst on autentne)**

**(EMPs kohaldatav tekst)**

►C1 (2010/459/EÜ) ◄

(ELT L 222, 24.8.2010, lk 62)

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 231, 1.9.2010, lk 7 (2010/459/EÜ)

▼B

**KOMISJONI OTSUS,**

**17. september 2008,**

**riigiabi C 61/07 (ex NN 71/07) kohta – Kreeka äriühingud Olympic Airways Services / Olympic Airlines**

*(teatavaks tehtud numbri K(2008) 5073 all)*

**(Ainult kreekakeelne tekst on autentne)**

**(EMPs kohaldatav tekst)**

►C1 (2010/459/EÜ) ◄

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama oma märkusi vastavalt eespool osutatud artiklitele ([1]) ja võttes arvesse neid märkusi

ning arvestades järgmist:

1. **MENETLUS**

(1) 19. detsembri 2007. aasta kirjaga teavitas komisjon Kreekat oma otsusest algatada asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus seoses mitme rahavoo ja ülekandega, mille puhul kahtlustati, et tegemist on äriühingutele Olympic Airways Services SA ja Olympic Airlines SA rahastamiseks ja tegevuseks antud riigiabiga.

(2) 14. jaanuaril 2008 taotles Kreeka vastamise tähtaja pikendamist, millega komisjon nõustus. Kreeka esitas oma märkused 13. veebruaril 2008.

(3) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ([2]). Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama kõnealuste meetmete kohta oma märkused ühe kuu jooksul pärast otsuse avaldamise kuupäeva.

(4) Komisjon sai huvitatud isikutelt sellekohased märkused. 9. aprillil 2008 edastas komisjon märkused elektronposti teel Kreekale. Kreekale anti võimalus nendele märkustele vastata ning komisjon sai Kreeka märkused 13. mail 2008 saadetud elektronkirjaga.

([1]) ELT C 50, 23.2.2008, lk 13.
([2]) Vt joonealune märkus 1.

▼B

## 2. ASJAOLUDE KIRJELDUS

### 2.1. Asjaosalised

#### 2.1.1. *Äriühing Olympic Airways Services SA*

(5) Olympic Airways Services SA on äriühingu praegune nimi, varem oli see tuntud nime all Olympic Airways SA ([1]). Äriühing tegeleb eelkõige lendude maapealse teenindamise ning õhusõidukite hooldus- ja tehniliste teenuste pakkumisega Kreekas ega käita õhusõidukeid. Äriühing on täielikult riigi omandis.

#### 2.1.2. *Äriühing Olympic Airlines SA*

(6) Äriühing Olympic Airlines SA alustas oma tegevust 2003. aasta detsembris ning see moodustati äriühingu Olympic Airways lennundusega tegelevate filiaalide liitmisel. Äriühing teenindab ELi-siseseid ja mandritevahelisi regulaarlennuliine Kreeka piires. Äriühing on täielikult riigi omanduses ([2]).

### 2.2. Uuritavad meetmed

(7) Menetluse algatamise otsuses uuriti nelja järgmist valdkonda:

— võimalik riigiabi äriühingule Olympic Airways Services SA võlgade ajatamise teel: Kreeka Vabariik võib olla andnud äriühingule Olympic Airways alates 2005. aasta jaanuarist ebaseaduslikku ja ühisturuga kokkusobimatut riigiabi kõnealuse äriühingu maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade jätkuva ajatamise teel ([3]);

— võimalik riigiabi äriühingule Olympic Airways Services SA vahekohtuotsuste kaudu: Kreeka Vabariik võib olla andnud äriühingule Olympic Airways Services ebaseaduslikku ja ühisturuga kokkusobimatut riigiabi mitme vahekohtuotsusega seoses tehtud maksete kaudu. Kõnealused otsused tulenevad kõnealuse äriühingu poolt riigi vastu esitatud mitme kahjunõude menetlemisest;

— võimalik riigiabi äriühingule Olympic Airlines SA: Kreeka Vabariik võib olla andnud alates 2005. aasta juunist ebaseaduslikku ja ühisturuga kokkusobimatut riigiabi õhusõidukite

([1]) Äriühing Olympic Airways SA nimetati ametlikult ümber äriühinguks Olympic Airways – Services SA. Äriühingu Olympic Airways SA põhikirja muudatus avaldati 19. veebruaril 2004 Kreeka Valitsuse Teatajas nr 1485 (19.2.2004). Muudatuses käsitleti artiklit 1, mille põhjal nimetati äriühing ümber äriühinguks Olympic Airways – Services SA ning selle kestuseks määrati 46 aastat ehk kuni 31. detsembrini 2049 (kaasa arvatud). Muudatuses käsitleti ka artiklit 2. Äriühingu põhieesmärk on lendude maapealne teenindamine, mootori ja õhusõiduki remonditeenused, lennuettevõtjate esindamine ja agenditeenuste osutamine jne. Edaspidi mõeldakse käesolevas otsuses nime Olympic Airways all nii äriühingut Olympic Airways SA (kuni veebruarini 2004) kui ka äriühingut Olympic Airways – Services SA (pärast seda).

([2]) 14. septembril 2005 võttis komisjon vastu lõpliku negatiivse otsuse (otsus 2005/2706/EÜ – veel avaldamata) Kreeka poolt Olympic Airways'ile ja Olympic Airlines'ile antud abi kohta.

([3]) 2005. aasta otsuses võeti arvesse üksnes äriühingule Olympic Airways antud abi kuni 2004. aasta detsembrini (kaasa arvatud).

▼B

rendimaksete kaudu ning kõnealuse, riigi omandis oleva võlgades äriühingu vastu esitatud võlanõuete (sh maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustused) täitmisele pööramata jätmise teel ([1]);

— võimalik riigiabi äriühingutele Olympic Airways Services SA ja Olympic Airlines erikaitsena võlausaldajate eest: see tähendab, et ükski eraõiguslik võlausaldaja ei või Kreekas ega välismaal võtta õiguslikke meetmeid ega individuaalseid või kollektiivseid täitemeetmeid (sh ettevaatusabinõud ja ettekirjutused) kummagi äriühingu suhtes. Kõnealust õiguskaitset ei anta Kreekas ühelegi teisele majandusüksusele, see on eriomane üksnes nendele äriühingutele. Kõik teised sellist võlausaldajatevastast kaitset otsivad äriühingud Kreekas peaksid minema pankrotti.

(8) Võimalikku riigiabi äriühingule Olympic Airways Services vahekohtuotsuste kaudu on vaja üksikasjalikumalt uurida. Seetõttu on see välja jäetud käesoleva otsuse kohaldamisalast ning seda käsitletakse eraldi hilisemas komisjoni otsuses.

2.2.1. *Äriühingu Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlad alates 2004. aasta detsembrist*

(9) Oma 2005. aasta otsuses tuvastas komisjon toimimisviisi, mille puhul riik ei nõudnud äriühingult Olympic Airways maksetähtaja saabumisel maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustuste täitmist; äriühingu võlg leidis tõendamist, kuid riik ei nõudnud seda sisse. Aja möödudes tegi äriühing makseid osade kaupa ([2]). 2005. aasta otsuses järeldas komisjon, et äriühingu Olympic Airways maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustuste täitmisega viivitamine või alatäitmine tõi kõnealuse äriühingu rahavoole riigi arvel kasu.

(10) 2005. aasta otsuses (selle artiklis 3) kohustas komisjon Kreekat „viivitamata peatama kõik abimaksed äriühingutele Olympic Airways ja Olympic Airlines”. Komisjon nõudis Kreeka ametiasutustelt korduvalt ([3]) teabe esitamist selle kohta, kuidas on Kreeka rakendanud seda otsuse nõuet. Komisjon nõudis ka teabe esitamist komisjoni talitustele seoses kõnealuse äriühingu poolt riigile makstud maksude ja sotsiaalkindlustusmaksetega. Hoolimata sellistest korduvatest konkreetsetest nõuetest ei ole Kreeka ametiasutused esitanud vastavat teavet.

(11) Komisjoni talitustele ei ole esitatud teavet ega kinnitust selle kohta, et kõnealused äriühingud tasuvad oma maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgu täies ulatuses ja õigeaegselt, ning Kreeka ametiasutuste poolt komisjonile ja Euroopa kohtutele esitatud teabe põhjal võib oletada, et äriühingud Olympic Airways Services ja Olympic Airlines ei suuda tasuda ega tasu oma üha kasvavaid võlgu riigiasutustele.

([1]) 2005. aasta otsuses võeti arvesse üksnes äriühingule Olympic Airlines antud abi kuni 2005. aasta maini (kaasa arvatud).

([2]) Näiteks tegi äriühing Olympic Airways 2003.–2004. aastal seoses 2003. aastale eelnevate aastate kohta sõlmitud võlgade tasumise kokkuleppega makseid 7,7 miljoni euro ulatuses.

([3]) Komisjoni 25. augusti 2006. aasta kiri (viide D (2006) 217009) ning 16. juuli 2007. aasta kiri (viide D (2007) 313288).

▼B

(12) 30. oktoobri 2006. aasta kirjaga ([1]) esitasid Kreeka ametiasutused komisjoni talitustele „sõltumatu hindaja” 13. juuni 2006. aasta kirja pealkirjaga „*Progressive Finance*” („Progressiivne rahandus”) äriühingu Olympic Airways finantsolukorra kohta. Ekspert tugines oma hinnangus 2004. aasta bilansile (mida ei esitatud komisjonile) ning 2006. aasta rahavoole. Ekspert järeldas, et tema käsutuses oleva teabe põhjal oli äriühingu negatiivne finantsolukord otseselt seotud selle kohustustega riigi ja sotsiaalkindlustusameti vastu ning lahendamata riigiabiküsimustega. Kirjas „*Progressive finance*” väideti samuti, et 2006. aasta rahavoo põhjal ei peeta äriühingut krediidivõimeliseks ning sellel ei olnud võimalust laenu saada või teenindada, et maksta tagasi 2005. aasta otsuses kindlaks määratud riigiabi.

(13) Lisaks nõudis Esimese Astme Kohtu president seoses kohtuasjaga T-423/05 R, et äriühing Olympic Airways esitaks kohtule teabe oma suutlikkuse kohta maksta tagasi komisjoni poolt kindlaks määratud riigiabi ning võlgnevuse taseme kohta.

(14) 27. novembri 2006. aasta kirjaga esitas äriühing kohtule sõltumatu eksperdi PriceWaterhouseCoopers’i aruande võimaluse kohta maksta abi tagasi osade kaupa ning hinnangu abi kohta, mis on tagasi makstud pärast komisjoni 2002. ja 2005. aasta negatiivset otsust.

(15) Äriühingu Olympic Airways eksperdi (PriceWaterhouseCoopers) arvutuste kohaselt oli 2005. aasta otsuse tulemusena tagasinõudmisele kuuluvaks summaks 411 miljonit eurot, mis eksperdi arvates oli võimalik tagasi maksta 48 igakuise osamaksega ning mida seoses sotsiaalkindlustusametile võlgnetavate summadega saaks suurendada 96 osamakseni üksnes pärast õigusakti muudatust. Ekspert tunnistas siiski, et „äriühingu Olympic Airways rahavoogude põhjal, nagu äriühing oli need esitanud (ning mille täpsust ja ammendavust ei olnud võimalik ajapuuduse tõttu üksikasjalikult kontrollida), võib teha järelduse, et võlgnetavate summade täielik või osaline tagasimaksmine ei ole tõenäoline”.

(16) Uurimismenetluse algatamisel jõudis komisjon esialgsele järeldusele, et 2005. aasta otsuse artiklis 3 sisalduvast kohustusest peatada kõik edasised maksed äriühingule Olympic Airways ei ole kinni peetud. Lisaks jõudis komisjon esialgsele järeldusele, et äriühing Olympic Airways ei täida oma maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustusi täielikult ega õigeaegselt, et ta ei suuda tasuda isegi olemasolevaid võlgu ning et selline käitumine on võimalik üksnes riigipoolse ajatamise tõttu.

2.2.2. *Riigiabi äriühingule Olympic Airlines alates 2005. aastast*

(17) Seoses äriühinguga Olympic Airlines tuvastas komisjon oma 2005. aasta otsuses äriühingule Olympic Airlines antud riigiabina asjaolu, et „äriühing Olympic Airways ja Kreeka nõustusid äriühingult Olympic Airlines õhusõidukite allrentimise eest saadud rendimaksetega, mis olid väiksemad kui põhirendilepingutelt makstud summad”.

([1]) Viide: 3082.07/004/A/9749.

▼B

(18) Kreeka Vabariik [1] ei vaidlustanud asjaolu, et riik ja äriühing Olympic Airways allrentisid kõnealuseid õhusõidukeid äriühingule Olympic Airlines algses rendilepingus kehtestatud hindadest madalamate hindadega, kuid vaidlustas siiski hinnangu, et tegemist on riigiabiga. Kreeka Vabariik väitis, et kuna äriühing Olympic Airlines maksis allrentimise eest turuhinda, ei saanud ta mingeid eeliseid.

(19) Nagu eespool märgitud, nõuti 2005. aasta otsuse artiklis 3, et Kreeka peataks viivitamata kõik riigiabimaksed. Hoolimata sellest, et komisjon tuletas korduvalt meelde [2] kohustust „peatada viivitamata kõik edasised abimaksed äriühingutele Olympic Airways ja Olympic Airlines" ning nõudis, et komisjonile esitataks teave, kas äriühing Olympic Airlines maksab või on tasunud põhirendilepingukohaseid makseid seoses 2005. aasta otsuses kindlaks tehtud renditud õhusõidukitega, ei ole Kreeka ametiasutused seda teinud.

(20) Seoses äriühingu Olympic Airlines finantsolukorraga on komisjon taotlenud Kreekalt teabe esitamist äriühingu Olympic Airlines praeguse finantsolukorra kohta ning selle kohta, kuidas äriühing praegu tegutseb. Kreeka ametiasutuste poolt enne menetluse algatamist esitatud teave ei ole komisjoni kahtlusi hajutanud. Komisjon ei mõista, kuidas äriühing rahastab oma igapäevast tegevust ning tuleb toime kahjumiga. Komisjon avaldas kahtlust, kas äriühing täidab oma maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustusi riigi vastu täies ulatuses ja õigeaegselt või saab hoopis kasu riigipoolsest ajatamisest.

(21) Komisjon märkis menetluse algatamise otsuses, et kuigi äriühing Olympic Airlines alustas 2003. aasta detsembris tegevust väikese võlaga või ilma võlata, [3] oli tema tegevuskahjum juba 2004. aastal 616,7 miljoni euro suuruse käibe juures 94,5 miljonit eurot ning puhaskahjum maksustamisele eelneva aasta kohta 87,1 miljonit eurot. 2005. aastal teatas äriühing Olympic Airlines 123,7 miljoni euro suurusest puhaskahjumist [4] 643 miljoni euro suuruse tulu juures 2005. aastal [5]. Ajakirjandus on ulatuslikult levitanud teavet, [6] et äriühingu kahjum 2006. aastal on üle 120 miljoni euro. Selle põhjal on äriühing Olympic Airlines alates teenuste osutamise algusest, s.o 2003. aasta detsembrist, kandnud esimese kolme tegevusaasta jooksul kahju kokku üle 330 miljoni euro.

2.2.3. *Riigiabi äriühingutele Olympic Airways Services SA ja Olympic Airlines SA erikaitsena võlausaldajate eest*

(22) Seaduse nr 3404/05 [7] artiklis 22 on sätestatud, et „kuni 28. veebruarini 2006 (kaasa arvatud) ei tohi Kreekas ega välismaal võtta õiguslikke meetmeid ega individuaalseid või kollektiivseid täitemeetmeid (sh ettevaatusabinõud ja ettekirjutused) äriühingute Olympic Airlines S.A., Olympic Airways – Services S.A., Olympic Aviation S.A, nende vara ega vara sellise osa suhtes, mis on varale tervikuna vajalik või kasulik; kõik sellised praegu rakendatavad õiguslikud meetmed ja selliste meetmete

[1] 16. novembri 2006. aasta kiri.
[2] 25. augusti 2006. aasta kiri (viide D (2006) 217009) ning 16. juuli 2007. aasta kiri (viide D (2007) 313288).
[3] Kogu pikaajaline võlg ning Kreeka riigile võlgnetavad maksu-, sotsiaalkindlustus- ja muud kohustused jäeti äriühingule Olympic Airways, üksnes ühe kuu kohustused anti üle äriühingule Olympic Airlines.
[4] Allikas: Reuters, 20. detsember 2006.
[5] Näib, et äriühing ei ole avaldanud auditeeritud majandusaastaaruandeid alates 2003. aasta detsembrist.
[6] Allikas: Kathimerini, 21. september 2007.
[7] „Ülikooli ja tehnoloogia valdkonna küsimuste reguleerimine kõrghariduses ning muud sätted" (Kreeka Valitsuse Teataja A 260).

▼B

rakendamise tulemused peatatakse eespool nimetatud ajavahemikuks. Kreeka riik on nendest piirangutest vabastatud.” Kõnealuse sätte kehtivusaega pikendati kolm korda: esialgu kuni 31. oktoobrini 2006, ([1]) seejärel 31. oktoobrini 2007 ([2]) ning lõpuks 31. oktoobrini 2008.

(23) Kõnealuse sättega keelati tegelikult iga kontserni Olympic Group kuuluva äriühingu vastu suunatud kohtuotsuste täitmine Kreekas ja välismaal. Sellise seaduse eesmärk on ühepoolselt kaitsta neid äriühinguid kohustuste eest, mida kohus on neile määranud, peatades selliste kohustuste jõustamise menetluse ning blokeerides ettevaatusabinõude rakendamise võimaluse.

(24) Komisjon järeldas, et sellise sättega kohaldatakse seetõttu äriühingule Olympic Airways ja teistele kõnealusesse kontserni kuuluvatele äriühingutele sooduskohtlemist, pakkudes neile teatavat liiki õiguskaitset, mida ei ole võimaldatud ühelegi teisele kohalikule või välismaisele lennuettevõtjale ega ühelegi teisele ettevõtjale. Kõik teised sellist võlausaldajatevastast kaitset otsivad äriühingud Kreekas peaksid pankrotti minema.

### 2.3. **Komisjoni esialgne hinnang**

#### 2.3.1. *Abi olemasolu*

##### 2.3.1.1. Äriühingu Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlad alates 2004. aasta detsembrist

(25) Uurimismenetluse algatamisel järeldas komisjon, et äriühingule Olympic Airways alates 2005. aasta jaanuarist kogunenud maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade riigipoolne ajatamine kujutab endast selgelt riigi vahenditest antavat toetust ühele ettevõtjale, kes konkureerib teiste ettevõtjatega, ning kujutab endast seega riigiabi.

##### 2.3.1.2. Riigiabi äriühingule Olympic Airlines alates 2005. aastast

(26) Uurimismenetluse algatamisel järeldas komisjon, et äriühingule Olympic Airlines alates 2005. aasta maist võimaldatud kahtlusalused õhusõidukite vähendatud rendimaksed ja riigi võlanõuete (sh maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustuste) sissenõudmata jätmine tähendab riigi vahendite eraldamist konkreetsetele teiste ettevõtjatega konkureerivatele ettevõtjatele ning kujutab endast riigiabi.

##### 2.3.1.3. Riigiabi erikaitsena võlausaldajate eest

(27) Komisjon järeldas ka, et mõlemale äriühingule pakutud erikaitse võlausaldajate eest on sarnane pankrotikaitsega. Sellega seoses on väljakujunenud kohtupraktika, ([3]) et olukorras, kus liikmesriik on kehtestanud süsteemi, mille alusel on võimalik teha erand üldkehtiva õiguse maksejõuetust käsitlevatest eeskirjadest ühe ettevõtja kasuks, tuleb sellist süsteemi käsitada riigiabina, kui tehakse

([1]) Seaduse nr 3446/2006 artikkel 28 (Kreeka Valitsuse Teataja A 49, 10.3.2006).

([2]) Seaduse nr 3492/2006 artikkel 35b (Kreeka Valitsuse Teataja A 210, 5.10.2006).

([3]) Euroopa Kohtu 17. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-295/97: Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA *vs*. International Factors Italia SpA (Ifitalia).

▼B

kindlaks, et ettevõtjal on lubatud jätkata majandustegevust asjaoludel, kus tal ei oleks olnud lubatud sel viisil toimida, kui oleks kohaldatud üldkehtiva õiguse maksejõuetust käsitlevaid eeskirju, või kui ta on riigilt saanud täiendavaid eeliseid.

2.3.2. *Abi kokkusobivus ühisturuga*

(28) Uurimise algatamisel avaldas komisjon seoses äriühingu Olympic Airways Services võlgade (sh maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade) ajatamisega ning võlausaldajatevastase erikaitsena võimaldatud arvatava riikliku rahastamisega tõsist kahtlust, kas kumbagi meedet saab pidada ühisturuga kokkusobivaks, kuna näib, et nende puhul ei saa kohaldada ühtegi erandit riigiabi andmise üldisest keelust.

(29) Samamoodi on komisjon avaldanud seoses äriühingule Olympic Airlines võlgade (sh maksu- ja sotsiaalkindlustusvõla) ajatamise, õhusõiduki vähendatud rendimaksete ja võlausaldajatevastase erikaitsena võimaldatud arvatava riikliku rahastamisega tõsist kahtlust, kas neid meetmeid saab pidada ühisturuga kokkusobivaks, kuna näib, et nende puhul ei saa kohaldada ühtegi erandit riigiabi andmise üldisest keelust.

## 3. **KREEKA MÄRKUSED**

(30) Kreeka Vabariik rõhutas oma märkuste alguses käesolevas uurimismenetluses vaatluse all oleva ajavahemiku täpsustamise tähtsust. Menetlus on algatatud seoses ajavahemikuga, mis äriühingu Olympic Airways puhul algab 2004. aasta detsembrist ja äriühingu Olympic Airlines puhul 2005. aasta maist. Kreeka Vabariik vaidleb sellele vastu ning juhib tähelepanu sellele, et näiteks 2005. aasta otsuse artiklis 138 esitatud tabeli kolmandal real märgitud summa 12 267 250 eurot (põhiosa ja intress) on seotud äriühingu Olympic Airways – Services S.A. võlaga 9. märtsi 2005. aasta seisuga, mis oli võlg maksuhalduritele. Kreeka ametiasutuste arvates peab komisjoni praeguse, EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 alusel algatatud uurimismenetluse alguseks olema 2005. aasta otsuse tegemise kuupäev (14. september 2005).

(31) Lisaks on Kreeka Vabariik väitnud, et ta on juba tagasi nõudnud abi ajavahemiku eest, millele osutatakse 2005. aasta otsuses. 21. novembri 2007. aasta kirjaga teavitas Kreeka Vabariik komisjoni, et ta on 2005. aasta otsuse täielikult rakendanud.

### 3.1. **Äriühingu Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlad alates 2004. aasta detsembrist**

(32) Seoses selle abiga väidab Kreeka Vabariik, et äriühingul on olemas maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade tasumise tõend. See tähendab, et praegu ei ole Kreeka riigil ühtegi sellist nõuet äriühingu vastu, mida äriühing on kohustatud viivitamata tasuma. Äriühingul ei ole kohustust tasuda maksuhalduritele viivitamata tasumata võlgu, kuna äriühing on otsinud õiguskaitsevahendeid ning saanud pädevatelt riiklikelt kohtutelt vastavad kohtuotsused. Lennuamet ei ole esitanud äriühingu Olympic Airways Services tasumisele kuuluvate võlgade sissenõuet. Äriühingu Olympic

▼B

Airways Services teatavat vanemat võlga IKA-le (sotsiaalkindlustusametile) makstakse kooskõlas seaduse nr 3518/2006 üldiselt kohaldatavate sätetega igakuiste osamaksetena. Seega väidab Kreeka, et Kreeka riigi poolset „kestvat ajatamist" seoses arvatava võlgade tasumata jätmisega ei esine.

(33) Kreeka Vabariik tunnistas, et äriühingu bilansi avaldamisega viivitamine ei ole kooskõlas äriühingu siseriiklikust õigusest tulenevate kohustustega. Kreeka Vabariik on komisjoni siiski teavitanud, et ta on juba võtnud sobivad meetmed kõnealuse küsimusega tegelemise tagamiseks. Äriühingu Olympic Airways Services juhatus on juba teinud otsuse määrata audiitorfirma raamatupidamisaruannet ajakohastama. Äriühing on juba koostanud 2004.–2006. aasta bilansi projekti. Äriühing on kirjeldanud oma 2007. aasta finantsolukorda bilansiprognoosis.

(34) 2004.–2006. aasta bilansi projektist nähtub, et äriühing oli 2006. aasta lõpus […] (*) miljoni euroga kahjumis ning maksud, kohustused ja sotsiaalkindlustusvõlad olid 1 098 miljonit eurot. 2007. aasta lõpuks oli äriühing omakapitali siiski oluliselt parandanud ning praegu on see […]* miljonit eurot. Äriühingu maksud, kohustused ja sotsiaalkindlustusvõlad on praegu […]* miljonit eurot.

(35) Esitatud teabe (äriühingu esitatud hinnangud) põhjal jagunesid võlad riigile ja sotsiaalkindlustusteenuste osutajatele 31. detsembri 2007. aasta seisuga järgmiselt:

*(miljonites eurodes)*

| | Äriühingu Olympic Airways Services võlad | Summa | Kokku |
|---|---|---|---|
| Sotsiaalkindlustusvõlad | IKA-le igakuiste osamaksetena tasutavate vanade võlgade jääk | […]* | |
| Sotsiaalkindlustusvõlad | Äriühingu Olympic Airways Services detsembrikuu ja jõulupreemiatega seotud võlg, mis veel ei kuulu tasumisele (tuleb tasuda 2008. aasta veebruari lõpuks) | […]* | |
| Sotsiaalkindlustusvõlad | | | […]* |
| Maksud, kohustused | Tõendatud võlad FABE maksuametile, mis on peatatud õiguskaitsevahendite tõttu (kuni 30. aprillini 2007 tehtud maksuauditite alusel) | […]* | |

(*) Ametisaladusega hõlmatud teave.

▼B

*(miljonites eurodes)*

| | Äriühingu Olympic Airways Services võlad | Summa | Kokku |
|---|---|---|---|
| | Äriühingu Olympic Airways Services hinnangulised maksud ja trahvid alates 2007. aasta maist kuni sama aasta detsembrini | […]* | |
| Maksud, kohustused | | | […]* |
| Kogusumma | | | […]* |

(36) Äriühing Olympic Airways Services on maksnud kõik oma sotsiaalkindlustusvõlad IKA-le ära ning leppinud vastavalt seadusele nr 3518/2006 kokku vanade võlgade tagasimaksmises perioodi eest kuni 31. oktoobrini 2006 (kaasa arvatud). Raamatupidamisarvestuse tarvis on 2007. aasta finantsaruannetele antud hinnangutes näidatud äriühingu kohustust sotsiaalkindlustusteenuste osutajate vastu, mille kogusumma on võlgade tagasimaksmiskava kohane summa 31. detsembri 2007. aasta seisuga koos detsembrikuiste sissemaksetega ja 2007. aasta jõulupreemiatega.

(37) Kreeka Vabariik on seoses äriühingu Olympic Airways Services vanade võlgade IKA-le tagasimaksmise kava ning igakuiste osamaksetena tagasimaksmisega rõhutanud, et vastavalt ühenduse õigusaktidele ning väljakujunenud kohtupraktikale peab riigile võlgade tagasimaksmine toimuma kooskõlas siseriiklike õigusnormidega. See on vastavuses ühenduse õigusega, mille konkreetse õigusraamistiku kohaselt ei ole lubatud ühtegi võlgnikku diskrimineerida. Seoses sellega tsiteerib Kreeka Vabariik ka komisjoni teatist riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta äriühingute otsese maksustamisega seotud meetmete suhtes, ([1]) milles komisjon väidab, et kõigi liikmesriigis tegutsevate ettevõtjate suhtes kohaldatavad maksumeetmed on esmapilgul üldmeetmed.

(38) Sellisel juhul kohaldatakse IKA-le võlgnetavate vanade võlgade sissenõudmiseks siseriiklikus õiguses sätestatud korda ilma ühtegi võlgnikku, sealhulgas äriühingut Olympic Airways Services diskrimineerimata, kooskõlas üldise õigusraamistikuga, millega reguleeritakse võlgade tagasimaksmist riigile. Kreeka seisukohast lähtuvalt ei ole see spetsiifiline ning seega ei ole tegemist EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 rikkumisega.

(39) Äriühing Olympic Airways Services on tasunud maksuametile (FABE ja FAEE maksuametid) kõik tõendatud maksuvõlad, välja arvatud võlad, mille suhtes äriühing on edukalt saavutanud Kreeka kohtutelt õiguskaitsevahendid. Järelikult on ainsad tasumata võlad need, mis vastavalt siseriiklikule õigusele ei kuulu veel tasumisele.

(40) 2007. aasta bilansiprognoosis on äriühing näidanud oma maksu- ja muid kohustusi ulatuses, mis hõlmab kõiki kõnealuses 2007. aasta kohta koostatud tabelis esitatud summasid. Kõnealused summad (koos trahvide ja viivistega) kokku ulatuvad […]*

([1]) EÜT C 384, 10.12.1998, lk 3.

▼B

miljoni euroni. Kreeka Vabariik väidab siiski, et äriühing ei ole praegu kohustatud maksma Kreeka riigile ühtegi eespool nimetatud võlga, kuna äriühing on saavutanud õiguskaitsevahendid nimetatud küsimustes.

(41) Lisaks sisaldab 2007. aasta bilansiprognoos äriühingu hinnangut võimaliku […]* miljoni euro suuruse võla kohta.

(42) Sellega seoses nõuab Kreeka Vabariik, et komisjon eristaks: a) võlgu, mis on esitatud raamatupidamisarvestuse eesmärgil äriühingu raamatupidamises, ning b) võlgu, mida äriühing on praegu kohustatud maksma Kreeka riigile kooskõlas üldiselt kohaldatava siseriikliku õigusega. Komisjoni läbivaadatavate küsimuste uurimisel käesoleva menetluse käigus tuleks keskenduda üksnes viimasele.

(43) Kreeka Vabariik on esitatud teabe põhjal seisukohal, et kõnealusel juhul ei esine riigi vahendite ülekandmist EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses ning veelgi vähem saab rääkida äriühingu Olympic Airways Services sooduskohtlemisest.

3.2. **Riigiabi äriühingule Olympic Airlines alates 2005. aastast**

(44) Seoses äriühingu Olympic Airways Services ning Kreeka riigi poolse õhusõidukite allrentimisega äriühingule Olympic Airlines väidavad Kreeka ametiasutused, et äriühingul Olympic Airlines oli finantssuutlikkus sõlmida kasutusrendilepingud otse turuosalistega ning äriühingule Olympic Airlines ei antud mingeid soodustusi kasutusrendilepingute sõlmimisel, kuna kõnealused lepingud sõlmiti kehtivate turuhindadega ning seega ei olnud tegemist varjatud riigiabiga.

(45) Pealegi tegutses äriühing Olympic Airways Services äriühingu Olympic Airlines valimisel täpselt nii, nagu oleks samasuguses olukorras tegutsenud iga eraõiguslik investor, sest lisaks sellele, et äriühing vähendas oma igakuist kahjumit parimal võimalikul viisil, tagas ta ka kahjumi piiramise aja jooksul, võttes arvesse äriühingu Olympic Airlines väidetavat kavatsust põhirendilepingud uuesti läbi vaadata ning üle võtta.

(46) Kreeka Vabariik soovis ka rõhutada, et äriühingu Olympic Airlines poolt allrentimise käigus tehtud kasutusrendimakseid ei tohiks võrrelda kapitalirendimaksetega, millega komisjon on Kreeka Vabariigi arvates neid eksikombel võrrelnud. Need on tegelikult eri tüüpi rendid.

(47) Seoses äriühingu Olympic Airlines maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgadega väidab Kreeka Vabariik, et tasumata jäänud võlgu ei ole ajatatud ning Olympic Airlines on sotsiaalkindlustusvõlad täies ulatuses tasunud. Maksuvõlgade puhul ei tähenda üksnes teatava osa Kreeka riigile tasutavate maksuvõlgade tagasi maksmisega viivitamine piiratud ajavahemikul alates 2005. aasta otsusest Kreeka riigi poolset „kestvat ajatamist”. Igal juhul väidab Kreeka riik, et ta on juba võtnud kõik siseriikliku õigusega ette

▼B

nähtud meetmed, et tõendada ja sisse nõuda suurem osa äriühingu võlgnevustest. Lisaks on äriühing vastavalt üldiselt kohaldavatele siseriiklikele õigusnormidele juba esitanud taotluse oma tõendatud maksuvõlgade tagasimaksmiseks 48 osamakse teel.

3.2.1. *Õhusõidukite allrentimine*

(48) Õhusõidukite allrentimine põhirendilepingukohasest maksest madalama hinnaga ei kujuta endast riigiabi, sest äriühingu Olympic Airlines sooduskohtlemist ei toimunud ning äriühing ei saanud sellist kasu, mida ta ei oleks turutingimusi arvestades igal juhul saanud. Kreeka ametiasutused väidavad, et komisjon ei uurinud üldse rendimaksete suurust turumajandusliku investeerimise põhimõttest lähtudes ning kasutas puudulikku meetodit, võttes arvesse õhusõiduki põhirendi ja allrendi vahelisi erinevusi, selle asemel, et uurida, kas allrendileping sõlmiti turuhindadega.

3.2.2. *Kapitali- ja kasutusrent*

(49) Kreeka Vabariik on seisukohal, et komisjon eksis selgelt, kui ei eristanud kapitali- ja kasutusrenti.

(50) Esiteks juhtis Kreeka Vabariik tähelepanu sellele, et neli A340–300 tüüpi õhusõidukit kõikidest äriühingu Olympic Airlines renditud õhusõidukitest on kõnealusele äriühingule allrentinud äriühing Olympic Airways Services, kes sai need õhusõidukid kapitalirendi alusel. Alates 2004. aasta detsembrist asendas Kreeka riik äriühingut Olympic Airways Services kõnealuses kapitalirendilepingus alates 2004. aasta detsembrist (esimese paari puhul) ning alates 2005. aasta aprillist (teise paari puhul). Alates sellest ajast kuni praeguseni on Kreeka riik neid õhusõidukeid allrentinud äriühingule Olympic Airlines.

(51) Kreeka selgitab, et kapitalirent on rent, mille puhul kantakse üle ka vara omamisest tulenevad ohud ja tulu (omandiõiguse võib lõpuks üle kanda või üle kandmata jätta). Põhimõtteliselt tähendab see ostu, mille puhul ostuhind tasutakse osamaksetena. Kasutusrent on igasugune rent, mis ei ole kapitalirent. Seetõttu vastab kapitalirendilepingu alusel makstav rendimakse osamakse summale, mis tuleb tasuda õhusõiduki väärtuse väljamaksmiseks, et rendilepingu lõppedes saaks rendilevõtja õhusõiduki omanikuks. Kreeka riigi poolt rendileandjatele õhusõidukite eest makstava igakuise rendimakse tasumine lõpeb 2011. aastal, mil õhusõidukid saavad täielikult riigi omandiks.

(52) Kreeka riigi otsus allrentida õhusõidukeid põhirendilepingu alusel makstavatest kapitalirendimaksetest madalama hinnaga ei ole riigiabi äriühingule Olympic Airlines, kuna: a) see on õigustatud kahte liiki lepingute erinevusega, ning b) allrentimise käigus tehtud kasutusrendimaksed kajastavad sarnaste õhusõidukite rentimise eest makstavaid turuhindu ajal, kui lepingud sõlmiti.

(53) Seega on enesestmõistetav, et kapitalirendi puhul on rendimaksed suuremad kui tavalise kasutusrendi puhul, sest sellised maksed sisaldavad ka õhusõiduki väärtuse järkjärgulist väljamaksmist.

▼B

Äriühing Olympic Airlines aga maksis Kreeka riigile rendimakseid üksnes õhusõiduki käitamise eest, ilma igasuguste eeldusteta saada lepingu alusel tulevikus õhusõiduki omanikuks.

(54) Seoses äriühingu Olympic Airlines käitatavate õhusõidukite kasutusrendiga teavitas Kreeka Vabariik komisjoni, et kõik sellised õhusõidukite (välja arvatud ühe A300–600 tüüpi õhusõiduki) allrendilepingud äriühingute Olympic Airways Services ja Olympic Airlines vahel on lõppenud. Paljud lepingud äriühingu Olympic Airlines ja esialgsete rendileandjate vahel vaadati üle ja neid uuendati kehtivate turuhindade põhjal (eri kuupäevadel aastatel 2005–2007) ilma äriühingu Olympic Airways Services vahendamiseta.

(55) Täpsemalt on DHC 8-102 tüüpi õhusõiduki nelja rendilepingu, B-737-400 tüüpi õhusõiduki nelja rendilepingu, B-737-300 tüüpi õhusõiduki ühe rendilepingu ning B-717-200 tüüpi õhusõiduki kolme rendilepingu puhul, kus rendilevõtjaks oli äriühing Olympic Airways Services, põhikasutusrendilepingu puhul rendilevõtjaks nüüd äriühing Olympic Airlines.

(56) Kreeka arvates oli äriühingu Olympic Airways Services otsus saada tulu õhusõidukite eest ning vähendada oma kahjumit, allrentides õhusõidukeid äriühingule Olympic Airlines, majanduslikult täielikult õigustatud ning kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega. Lisaks vabastas äriühing Olympic Airways Services end õhusõidukite ohutuse tagamise ja hooldamise kuludest ning sai kasu lendude maapealsest teenindamisest ja hooldusteenustest, mida pakuti nende õhusõidukite puhul äriühingule Olympic Airlines.

3.2.3. *Äriühingu Olympic Airlines võlad ja praegune finantsolukord*

(57) Ajavahemikul 2004–2007 deklareeris äriühing Olympic Airlines ligikaudu 16,5 % suurust tulude kasvu ning suutis kärpida oma kulude (v.a kütusekulud) suurenemist nii, et see piirdus 9,7 %.

(58) Vastavalt seadusele nr 2190/1920 on äriühingul kohustus lõpetada 2007. aasta finantsaruande koostamine 2008. aasta aprilli lõpuks. Kreeka esitas äriühingu Olympic Airlines finantsolukorra selgitamiseks järgmise tabeli:

| TULUD–KULUD | Eelarvestus 2007 | 2006 | 2005 | 2004 |
|---|---|---|---|---|
| KOGUTULU | […]* | […]* | […]* | […]* |
| | […]* | […]* | […]* | […]* |
| ÕHUSÕIDUKI KÜTUS | […]* | […]* | […]* | […]* |
| MUUD PROPORTSIAALSED KULUD | […]* | […]* | […]* | […]* |
| PROPORTSIONAALSED KULUD KOKKU | […]* | […]* | […]* | […]* |
| TULEMUSED ENNE PÜSIKULU | […]* | […]* | […]* | […]* |
| | […]* | […]* | […]* | […]* |

▼B

| TULUD–KULUD | Eelarvestus 2007 | 2006 | 2005 | 2004 |
|---|---|---|---|---|
| ÕHUSÕIDUKI RENDIMAKSED | […]* | […]* | […]* | […]* |
| MUUD KULUD | […]* | […]* | […]* | […]* |
| KOKKU | […]* | […]* | […]* | […]* |
| BRUTOKASUM (EBITDA) | […]* | […]* | […]* | […]* |
| | […]* | […]* | […]* | […]* |
| AMORTISATSIOON KOKKU | […]* | […]* | […]* | […]* |
| TULEMUSED | […]* | […]* | […]* | […]* |
| MUUD FINANTSKULUD | […]* | […]* | […]* | […]* |
| KOGUKULUD | […]* | […]* | […]* | […]* |
| MAKSUSTAMISEELNE TULU JA ERAKORRALISED KIRJED | […]* | […]* | […]* | […]* |
| ERAKORRALISED TULEMUSED | […]* | […]* | […]* | […]* |
| MAKSUSTAMISEELNE TULU | […]* | […]* | […]* | […]* |

(59) Vastavalt tabelile oli äriühingu Olympic Airlines kogutulu 2004. aastal […]* miljonit, samas kui maksustamiseelsed kogukulud olid […]*, mille tulemusel deklareeris äriühing 87,1 miljoni euro suuruse kahjumi. Äriühingu olukord halvenes järgnevate aastate jooksul. 2007. aastal oli kahjum […]* miljonit.

(60) Kreeka ametiasutuste sõnul on selline muutus äriühingu Olympic Airlines finantsolukorras suuresti õigusliku suutmatuse tagajärg suurendada oma aktsiakapitali, ([1]) mis tuleneb ainuosanikust (Kreeka riigist) ning raskustest, mille on põhjustanud varasemad riigiabi käsitlevad otsused, millega püüti kaasata äriühingusse erafonde.

(61) Äriühing on rõhutanud, et pikaajalise kapitalinappuse tõttu on ta olnud sunnitud oma kulusid oluliselt suurendama, eelkõige seoses õhusõidukite rendiga, mille puhul on pigem lühiajalised kui pikaajalised rendid mõjutanud suurel määral äriühingu negatiivseid tulemusi. Lisaks on kapitali puudujäägi tõttu esinenud märkimisväärseid viivitusi uuenduste kasutuselevõtmisel äriühingu tootmisprotsessis, mille tõttu ei ole veel kasutusele võetud näiteks elektroonilist piletimüüki.

(62) Hoolimata neist asjaoludest väidavad Kreeka ametiasutused, et äriühing on korrapäraselt tasunud oma võlgu sotsiaalkindlustussüsteemidele ning tal ei ole enam võlgu peamisele sotsiaalkindlustusüsteemile IKA-le.

([1]) Seevastu on tema põhikonkurent siseturul, äriühing Aegena Airlines, oma aktsiakapitali pidevalt suurendanud.

▼B

(63) Äriühing on praegu hilinenud oma võla tagasimaksmisega teatavale arvule võlausaldajatele. Täpsemalt oli tasumisele kuuluv koguvõlg (31. detsembri 2007 seisuga) äriühingule Olympic Airways Services (ning selle tütarettevõtjale Olympic Aviation) […]*, Ateena rahvusvahelisele lennujaamale […]* miljonit ning äriühingule Olympic Catering […]* miljonit.

(64) Praegu esineb äriühingul mõningaid viivitusi teatavate võlgade tagasimaksmisel maksuhalduritele ja lennuametile. Kreeka Vabariigile kättesaadava teabe põhjal oli äriühingu Olympic Airways Services tõendatud maksuvõlg 7. veebruari 2008. aasta seisuga kuni 31. detsembrini 2007 kestva ajavahemiku eest […]* miljonit. Sellest summast kuulub praegu tasumisele üksnes […]*miljonit.

(65) Äriühing on hilinenud õhusõidukite rendimaksete tasumisega Kreeka riigile kogusummas […]*miljonit. Samuti ei ole äriühing maksnud Kreeka riigile […]* miljonit õhusõidukite hooldusreservi jaoks.

(66) Kreeka Vabariik rõhutab, et küsimus äriühingu Olympic Airlines võlgade Kreeka riigile tagasimaksmise kestvast ajatamisest tõstatati esimest korda 2005. aasta otsuses. Kreeka Vabariik juhib tähelepanu asjaolule, et 2005. aasta otsuses leiti, et pärast ühenduse ekspertide poolset uurimist täitis äriühing oma kohustused uuritud ajavahemiku suhtes (st kuni 2005. aasta maini).

(67) Seejärel rõhutab Kreeka Vabariik, et isegi kui äriühingul Olympic Airlines on praegu riigile teatavaid tasumata võlgu, on kõik maksmisel esinenud viivitused üksnes lühiajalised. Riigi arvates ei ole see ühenduse asjakohase kohtupraktika kohaselt iseenesest piisav tõend riigipoolse kestva ajatamise kohta.

(68) Kohtupraktikast tuleneb, et „kui sotsiaalkindlustusmakseid koguv avalik-õiguslik asutus sallib nende maksete hilinenud tasumist, annab selline käitumine kasusaajale kahtlemata olulise ärilise eelise, vähendades selle ettevõtja jaoks sotsiaalkindlustussüsteemi normaalse toimimisega seotud koormust” ([1]).

(69) Selleks et käsitada kõnealust majanduslikku eelist riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, tuleb siiski ka tõendada, et ettevõtja ei oleks sellist eelist saanud tavalistes turutingimustes; teisisõnu tuleb uurida, kas maksed saanud organisatsioon toimis nii, nagu oleks samades oludes toiminud eraõiguslik võlausaldaja.

(70) Kreeka arvates ei ole seda kriteeriumi praktikas kerge kohaldada, kuna eraõiguslike võlausaldajate jaoks ei ole ühtegi käitumisstandardit. Täpsemalt öeldes võib võlausaldaja sõltuvalt võlgnike finantsperspektiivist ja elujõulisusest otsustada, et ta ei tee midagi või kasutada tasumisele kuuluvate võlgade sissenõudmiseks kõiki

([1]) Euroopa Kohtu 29. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-256/97: DM Transport, EKL 1999, lk I–3913, punkt 19.

▼B

talle kättesaadavaid õiguslikke vahendeid. Seetõttu on Kreeka arvamusel, et tuleks uurida, kas riigiasutus võttis võla sissenõudmiseks kõik kättesaadavad õiguslikud meetmed ning kas ta tegi seda viivitamata ([1]).

(71) Magefesa ([2]) kohtuasja puhul otsustas kohus, et maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade maksmata jätmine paljude aastate jooksul (üle kaheksa aasta) osutas sellele, et ametiasutused ei kasutanud võla tagasimaksmise tagamiseks kõiki seaduslikke vahendeid.

(72) Lenzingi ([3]) kohtuasjas otsustas Esimese Astme Kohus, et a) sotsiaalkindlustusmaksete tasumata jätmise võimaldamine vähemalt kuus aastat, mistõttu võlad kuhjusid, b) võla tagasimaksmise kokkulepitud korra rikkumise sallimine, ning c) uue võla tagasimaksmise korra kokkuleppe sõlmimine, kuigi ametiasutustel oli võimalik nõuda nõuete kogusumma viivitamatut tagasimaksmist esialgse korra tingimuste rikkumise tõttu (näiteks sundtäitmise teel), ei vasta turumajandusliku investeerimise põhimõttele ning kujutas endast seega riigiabi.

(73) Euroopa Kohus otsustas kohtuasjas Hispaania *vs*. komisjon, ([4]) et Hispaania ametiasutused tegutsesid vastavalt turumajandusliku investeerimise põhimõttele ning kasutasid võlgade sissenõudmiseks kõiki seaduslikke vahendeid, kuigi neil kulus kolm aastat, et jõuda ettevõtjatega võlgade ümberkorraldamise lepinguteni ning kuigi nad kustutasid kaks kolmandikku võlgadest ning sõlmisid võlgade ümberkorraldamise lepingud kümneks aastaks koos kaheaastase ajapikendusega.

(74) Sellest lähtuvalt on Kreeka Vabariik seisukohal, et äriühingu Olympic Airlines võlgade sissenõudmisel ei olnud tegemist riigipoolse pikaleveninud ajatamisega.

### 3.3. **Riigiabi erikaitse kaudu võlausaldajate eest**

(75) Kreeka Vabariik väidab oma vastuses, et kõnealused õigusnormid ei too kaasa äriühingute Olympic Airways ja Olympic Airlines võlausaldajate õiguste äravõtmist seoses nende nõuete jõustamisega siseriikliku õiguse kohaselt, vaid lihtsalt õiguste peatamise, mis siseriikliku kohtupraktika kohaselt vastab siseriiklikule õigusele (ja eelkõige põhiseadusele). Lisaks märgivad nad, et riik (sealhulgas kõik riigiasutused, kes võiksid riigi vahendite kaudu pakkuda eeliseid) on sõnaselgelt kõnealuse võlausaldajatevastase kaitse kohaldamisalast välja jäetud. Seega ei saa nende arvates olla tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Riigiabiga oleks tegemist üksnes juhul, kui Kreeka riik oleks taganud äriühingute Airways Services ja/või Olympic Airlines võlgade tasumise võlausaldajatele või kui ta oleks teinud nende äriühingute nimel makseid tarnijatele ja/või võlausaldajatele.

([1]) Euroopa Kohtu 12. oktoobri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-480/98: Hispaania *vs.* komisjon (Magefesa), EKL 2000, lk I-8717 ning 14. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-276/02: Hispaania *vs.* komisjon, EKL 2004, lk I-8091.

([2]) Vt joonealune märkus 23.

([3]) Esimese Astme Kohtu 21. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-36/99: Lenzing AG *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II–3597, punktid 131, 136, 138 ja 146.

([4]) Euroopa Kohtu 14. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-276/02: Hispaania *vs*. komisjon.

▼B

(76) Kreeka Vabariik ei vaidle vastu, et see konkreetne säte seondub üksnes äriühingutega Olympic Airways Services ja Olympic Airlines. Kõnealuste sätete spetsiifilisusest iseenesest siiski ei piisa, et teha kindlaks EÜ asutamislepingu artikli 87 rikkumine, kuna seaduse nr 3404/2005 artikli 22 alusel ei anta mingisugust majanduslikku eelist.

(77) Kreeka arvates peaks selleks, et tegemist oleks riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 tähenduses, olema riigi vahendeid tegelikult üle kantud ([1]). Äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines pakutud kaitse võlausaldajate eest alates 17. oktoobrist 2005 kuni 28. veebruarini 2006, mida seejärel pikendati kuni 31. oktoobrini 2006, siis 31. oktoobrini 2007 ja pärast seda 31. oktoobrini 2008, seondub üksnes võlgadega eraõiguslikele võlausaldajatele.

(78) Kreeka riigi kõnealuse sätte reguleerimisalast väljajätmise põhjendus oligi just vastavuse tagamine riigiabi käsitlevate ühenduse õigusaktide nõuetega, nagu on märgitud õigusaktidele lisatud selgitavas aruandes.

(79) Kreeka Vabariik sooviks rõhutada, et ainus võimalus, kuidas võiks tegemist olla riigiabiga eraõiguslike võlausaldajate vastase erikaitse näol, oleks see, kui Kreeka riik tagaks äriühingute Olympic Airways Services ja Olympic Airlines võlgade tasumise nende võlausaldajatele või kui riik oleks teinud äriühingute nimel makseid tarnijatele ja/või võlausaldajatele.

## 4. KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSED

### 4.1. Äriühing Olympic Airlines SA

(80) Äriühingu Olympic Airlines märkused olid täielikult kooskõlas vastusega, mille Kreeka Vabariik esitas 11. veebruari 2008. aasta kirjas.

(81) Seoses õhusõidukite allrentimisega Kreeka riigilt ja äriühingult Olympic Airways on äriühing Olympic Airlines seisukohal, et äriühing Olympic Airways ja Kreeka riik toimisid õhusõidukite allrentimisel täielikult kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega ning mingisugust äriühingu Olympic Airlines sooduskohtlemist ei esinenud. Lisaks väidab ta, et äriühingu Olympic Airlines poolt makstud rendimaksed nii äriühingule Olympic Airways kui ka Kreeka riigile on üldjoontes kooskõlas praeguste turuhindadega.

(82) Ka äriühing Olympic Airlines osutas sellele, et tuleks eristada kapitali- ja kasutusrenti.

*Kapitalirent*

(83) Kreeka riigi otsuse puhul allrentida õhusõidukeid põhirendilepingu alusel makstud kapitalirendihindadest madalama hinnaga ei pruukinud tingimata olla tegemist ebaseadusliku abi andmisega äriühingule Olympic Airlines. Esiteks õigustab rendimaksete summade erinevust kahte liiki rendilepingute erinevus ning teiseks asjaolu, et kasutusrendilepingu alusel makstud rendimaksed kajastavad samasuguste õhusõidukite rentimise eest makstud turuhindu hetkel, mil rendilepingud sõlmiti.

([1]) Euroopa Kohtu 14. oktoobri 1987. aasta otsus kohtuasjas C-248/84: Saksamaa *vs.* komisjon, EKL 1987, lk 4013, punkt 17.

▼B

(84) Lihtsalt öeldes omandab rendilevõtja õiguse saada kapitalirendi lõppedes õhusõiduki omanikuks, mida ta ei saaks kasutusrendi puhul. Seetõttu vastab kapitalirendilepingukohane rendimakse osamakse summale, millega makstakse välja õhusõiduki väärtus, et rendilepingu lõppedes saaks õhusõiduki omanikuks rendilevõtja. Kõnealusel juhul lõpetab Kreeka rendileandjatele õhusõiduki eest makstavate igakuiste rendimaksete tasumise 2011. aastal, kuna õhusõidukid saavad siis täielikult riigi omandiks.

*Kasutusrent*

(85) Äriühing Olympic Airlines rõhutas, et kõik kasutusrendilepingud õhusõidukite allrentimiseks äriühingult Olympic Airways on nüüdseks lõppenud.

(86) Äriühingute Olympic Airways ja Olympic Airlines vahel sõlmitud kasutusrendilepingud olid nende kehtivuse ajaks (kuni viimane asus ise tasuma põhirenti), nagu juba eespool osutatud, sõlmitud turuhindadega. Seega ei olnud tegemist varjatud riigiabiga. Äriühing Olympic Airlines kordas, et kõnealuse allrentimise käigus ei toimunud tema sooduskohtlemist, kuna kokkulepitud rendimaksed kajastasid vastava kokkuleppe sõlmimise aegseid (11. detsember 2003) turuhindu, nagu ilmneb eespool nimetatud, Aviation Economics'i koostatud aruandest. Pärast seda sõlmis äriühing Olympic Airlines rendilepingud otse algsete rendileandjatega (mõnel juhul 2005. ja mõnel juhul 2007. aastal) kehtivate turuhindadega.

(87) Lisaks oli ainus kasutusrendileping (A 300-600 tüüpi õhusõiduki rentimiseks), mis sõlmiti äriühingute Olympic Airways ja Olympic Airlines vahel 2003. aastal ning mis oli jõus veel mõned päevad tagasi, sõlmitud – nagu ka kõik teised lepingud – turuhindadega. See leping on nüüdseks lõppenud.

(88) Äriühingu Olympic Airways otsus allrentida kõnealust õhusõidukit äriühingule Olympic Airlines oli antud olukorras sunduslik ja vastas mis tahes samas olukorras oleva eraõigusliku investori käitumisele. Kui seda ei oleks tehtud, oleks äriühing Olympic Airways pidanud maksma rendileandjale suurt hüvitist õhusõidukite eest, mida ta ei oleks saanud enam kasutada, kuna ta kõrvaldas lennuteenused oma äriplaanist 2003. aasta detsembris.

(89) Tuleks märkida, et vastavalt esialgsete rendileandjatega sõlmitud rendilepingule olid rendimaksed kohustuslikud hoolimata sellest, kas õhusõidukit kasutati äriühingu Olympic Airways lendudeks või mitte. Kõnealuses olukorras oli äriühingu Olympic Airways otsus saada tulu õhusõidukite eest ning vähendada oma kulusid, allrentides õhusõidukid äriühingule Olympic Airlines, majanduslikel kaalutlustel täielikult õigustatud ning kooskõlas turumajandusliku investeerimise põhimõttega. Lisaks vabastas äriühing Olympic Airways allrendilepinguid sõlmides end õhusõidukite ohutuse tagamise ja hooldamise kuludest. Samuti sai ta nende õhusõidukite puhul kasu lendude maapealse teenindamise ja hooldusteenuse pakkumisest äriühingule Olympic Airlines.

▼B

(90) Seoses äriühingu Olympic Airlines võlgade ja praeguse finantsolukorraga kinnitas äriühing Kreeka Vabariigi poolt juba esitatud teavet.

(91) Seoses väitega, et äriühing Olympic Airlines sai riigiabi erikaitse kaudu võlausaldajate eest, on äriühing seisukohal, et seaduse nr 3404/2005 artikliga 22 ei anta äriühingule Olympic Airlines mingisugust rahalist kasu.

(92) Lõpetuseks on äriühing Olympic Airlines seisukohal, et neid märkusi arvesse võttes ei ole komisjonil enam kahtlusi vaatlusalustes küsimustes.

### 4.2. **Äriühing Airways Services SA**

(93) Äriühingult Olympic Airways Services saadud märkustes oli eeskätt osutatud vahekohtumenetlustele ja -otsustele. Need ei kuulu käesoleva otsuse reguleerimisalasse ([1]). Käesoleva otsusega hõlmatud muude küsimuste osas olid need täielikult kooskõlas äriühingult Olympic Airlines saadud märkustega ning Kreeka Vabariigi poolt 11. veebruaril 2008 esitatud vastusega.

### 4.3. **Aegean Airlines**

(94) Aegean Airlines on äriühingu Olympic Airlines konkurent ja oma märkustes soovis ta eelkõige käsitleda vahekohtuotsuste küsimust. Aegean Airlines märkis samuti, et äriühing Olympic Airlines katab Kreeka lennundusturul oma 35 miljoni reisijaga ning rohkem kui 150 lennuliini käigushoidmisega 17 % turust, mis ei ole oluline osa turust. Lennuettevõtja Aegean Airlines arvates vajab Kreeka lennundusturg õiglast reguleerimist ja võrdset kohtlemist ning ühele turuosalisele ei tohiks ette näha eritoetusi, -hindu või -õigusi.

### 4.4. **HATTA**

(95) Kreeka reisi- ja turismiagentuuride ühendus (HATTA) esindab enam kui 1 500 Kreeka reisiagentuuri ja reisikorraldajat ning on tõsiselt mures äriühingu Olympic Airlines tuleviku ning mõju pärast, mida see võib avaldada Kreeka turismitööstusele.

(96) HATTA on seisukohal, et äriühing Olympic Airlines tuleks anda erasektori omandisse ja muuta see erasektori hallatavaks ettevõtjaks, kes tegutseb võrdsetes tingimustes teiste kodumaiste ja ühenduse lennuettevõtjatega. Samuti soovib HATTA rõhutada äriühingu Olympic Airlines võimaliku pankroti mõju Kreeka majandusele. Nende arvates on kõnealusel juhul pigem tegemist poliitilise küsimuse kui õigusliku menetlusega.

(97) Kuna turism moodustab 18 % Kreeka SKP-st, ei oleks HATTA arvates äriühingu Olympic Airlines kadumise korral piisavat ärihuvi ärajäävate lendude tühimiku täitmiseks. Kaalul ei ole üksnes riigile kuuluva äriühingu tulevik, vaid selle sektori tulevik ja stabiilsus, millest Kreeka majandus suuresti sõltub.

([1]) Vt põhjendus 8.

▼B

4.5. **Ryanair**

(98) Ryanair väidab, et ta ei teeninda hetkel ühtegi Kreekasse suunduvat ega sealt väljuvat lennuliini, kuigi ta lendab Lääne-Euroopa reisijate jaoks vähem populaarsetesse turismisihtkohtadesse, nagu Riia Lätis, Kaunas Leedus ja Constanţa Rumeenias. Tema sõnul ei osale ta Kreeka turul äriühingute Olympic Airlines ja Olympic Airways Services kunstliku ülalpidamise tõttu riigiabi kaudu. Kui selline riigiabi kaoks, oleks Ryanair tema kasutuses oleva õhusõidukipargiga palju paremas olukorras, et konkureerida äriühinguga Olympic Airlines nii kohalikel kui ka rahvusvahelistel Kreekasse suunduvatel ja sealt väljuvatel lennuliinidel. Ryanair väidab seetõttu, et ta ei ole mitte üksnes asjassepuutuv isik, vaid tema turuseisundit mõjutab suuresti äriühingutele Olympic Airlines / Olympic Airways Services antav riigiabi.

(99) Ryanair'i arvates oleks EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohane uurimismenetlus tulnud algatada varem ning see tuleks viivitamata lõpule viia, märksa kiiremini kui 18 kuu jooksul. Ryanair osutab mitmele riigiabimeetmele, mida komisjon on alates 1994. aastast võtnud seoses äriühinguga Olympic Airways. Ryanair väidab, et kuigi väliselt tundub, et need meetmed ja uurimised hõlmavad riigiabi eri vorme ja juhte, on abimeetmed omavahel seotud. Need tõendavad Kreeka ametiasutuste süsteemset ja seega väga edukat katset kogu protsessiga viivitada, esitades varasemat ja uut abi pidevalt uutes vormides ning väites seejärel mis tahes kättesaadavaid vahendeid kasutades, et antud meetmed ei kujuta endast ebaseaduslikku riigiabi. Komisjoni kirjeldusest selguvad samuti tihedad seosed eri vahendite kaudu paljude aastate jooksul antud riigiabi vormide vahel.

(100) Ryanair'i arvates näitavad saadud kogemused, et komisjoni nõutav üksikasjalik finantsteave esitatakse puudulikuna ja/või viivitatakse selle esitamisega, misjärel langetab komisjon tõenäoliselt negatiivse otsuse, nõudes võla sissenõudmist; Kreeka ametiasutused kaebavad otsuse edasi ja eiravad seda ning selleks ajaks, kui ühenduse kohtud on komisjoni otsust toetanud ning leidnud, et Kreeka on rikkunud oma kohustusi, on osa asjaomasest riigiabist või kogu see riigiabi võtnud uue äriühingutele Olympic Airlines / Olympic Airways Services antava ebaseadusliku abi vormi.

(101) Ryanair väidab, et komisjonil on voli ja kohustus protsessi oluliselt kiirendada. Tema arvates oleks ennekuulmatu, kui komisjoni algatatud ametlik uurimismenetlus kestaks 18 kuud või isegi kauem, nagu on ette nähtud nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 [nüüd artikli 88] kohaldamiseks ([1]) (menetlusmäärus)) artikli 7 lõikega 6. Selline formalistlik lähenemisviis annaks Kreeka ametiasutustele üksnes võimaluse rakendada venitamistaktikat ning oleks teistele pretsedendiks, mida järgida. Teave antud abisumma kohta on puudulik, sest põhiandmeid, mida Kreeka ametiasutused kirjeldavad „konfidentsiaalsena", ei ole nõuetekohaselt avaldatud.

([1]) EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

▼B

(102) Ryanair'i arvates ei ole põhjendatud teatava abisummade ja nende arvutamise alase teabe käsitlemine konfidentsiaalsena. Selle avaldamine ei annaks konkurentidele või teistele asjaomastele isikutele mingisugust konkurentsieelist, vaid aitaks vastata komisjoni üleskutsele konkreetsemate argumentidega, pakkuda võrreldavaid andmeid ja näidata nõrku kohti äriühingute Olympic Airlines / Olympic Airways Services mahhinatsioonides, mida komisjon ei pruugi uurimise käigus tähele panna.

(103) Seoses maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade ajatamisega alates 2004. aasta detsembrist juhib Ryanair tähelepanu sellele, et esialgsed arvandmed äriühingu Olympic Airways Services kahjumi kohta rõhutavad juhtumi tõsidust.

(104) Seoses erikaitsega võlausaldajate eest soovitab Ryanair komisjonil tungivalt selgitada välja konkreetsed hüvitisõigused, mida asjassepuutuvad eraõiguslikud isikud saavad sellest riigiabieeskirjade rikkumisest.

### 5. KREEKA MÄRKUSED KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSTE KOHTA

(105) Kreeka Vabariigi väitel on ta täielikult nõus äriühingu Olympic Airways Services, äriühingu Olympic Airlines ja HATTA esitatud märkustega. Lennuettevõtjate Aegean Airlines ja Ryanair märkustele vaidleb Kreeka Vabariik siiski vastu ning Kreeka Vabariigi sõnul ei lisa lennuettevõtjate Aegean Airlines ja Ryanair märkused uurimismenetlusele oluliselt midagi uut ega olulist teavet või dokumentatsiooni.

(106) Lennuettevõtja Aegean Airlines märkustega seoses rõhutab Kreeka Vabariik, et Aegean Airlines on olnud Kreeka turul viimased kümme aastat väga edukas ning sellisest edust on kindlasti kasu lõpptarbijale – reisijale, mis tõendab seega konkurentsi kasulikkust. Kreeka valitsuse peamine seisukoht ja eesmärk on säilitada konkurents õhutranspordis.

(107) Kreeka ametiasutused juhivad tähelepanu vastuolule, mis nende arvates esineb lennuettevõtja Aegean Airlines märkustes, kui ta ühest küljest väidab, et nende põhikonkurendil äriühingul Olympic Airlines on märkimisväärne tegevus, kuid teisest küljest, et see on asendatav. Kreeka Vabariigi arvates põhineb see hinnang arvamusel, et äriühing Olympic Airways teenindab väikest protsenti Kreeka lennujaamadesse saabuvatest või sealt lahkuvatest reisijatest, kuid Kreeka ametiasutused vaidlevad sellele hinnangule vastu.

(108) Kreeka valitsuse peamine eesmärk on tagada takistamatu õhutransport Kreeka saartele ja kõrvalistesse piirkondadesse, kasutades vajaduse korral avaliku teenindamise kohustuse täitmise erisätteid. Nad rõhutavad, et siiani ei ole lennuettevõtja Aegean osalenud üheski lennuameti korraldatud avaliku teenindamise kohustuse täitmisega seotud hankemenetluses.

(109) Kreeka ametiasutused vaidlustavad lennuettevõtja Aegean Airlines viited Olympic Airways kontsernile, mis ei ole riigi arvates täpne, sest Olympic Airways Services ei osale äriühingu Olympic Airlines aktsiakapitalis ega juhatuses, ei oma kontrolli

▼B

viimase üldkoosoleku otsuste üle ning tal puudub pädevus nimetada liikmeid selle juhatusse. Kaks äriühingut ei moodusta ühte majandusüksust, kuna üks äriühing ei mõjuta teise finantspoliitikat, samuti ei ole neil ühiseid huve, vaid nende ärisuhteid reguleerivad rangelt turutingimused.

(110) Äriühingu Olympic Airways finantsolukorraga seoses märgib Kreeka Vabariik, et Aegean Airlines ei ole esitanud teavet, mis tõendaks, et äriühingu Olympic Airways igapäevane toimimine on tagatud riigiabiga.

(111) Kreeka Vabariigi arvates ei saa lennuettevõtjat Ryanair pidada käesoleval juhul huvitatud isikuks. Ryanair ei tee Kreekasse saabuvaid ja/või Kreekast väljuvaid lende ning seega ei saa väita, et teda väidetav riigiabi andmine äriühingutele Olympic Airlines ja Olympic Airways mingil moel mõjutab.

(112) Lennuettevõtja Ryanair väited, et ta ei tee Kreekasse saabuvaid ja/või Kreekast väljuvaid lende Kreeka valitsuse poolt äriühingutele Olympic Airways ja Olympic Airlines pikaajaliselt antud konkurentsieelise tõttu, ei põhine Kreeka arvates faktidel. Kreeka ametiasutused rõhutavad, et Kreeka turul tegutsevad teised odavlennufirmad, nagu Easy Jet, Aer Lingus, Air Berlin, Sky Europe, Germanwings ja Virgin Express. Nii Easy Jet ([1]) kui ka Germanwings ([2]) teevad igapäevaseid lende Ateena rahvusvahelisesse lennujaama ja sealt välja, samas kui nad peavad ühendust ka teiste peamiste Kreeka lennujaamadega. Samuti teeb Air Berlin lende kokku 15sse riigi lennujaama ([3]) ning igapäevaseid lende (rohkem kui üks) Ateena rahvusvahelisesse lennujaama ja sealt välja.

(113) Teiseks ei ole lennuettevõtja Ryanair sisenemiseks Kreeka turule mingeid takistusi äriühingu Olympic Airlines väidetava eelise tõttu, võttes arvesse, et need kaks äriühingut pakuvad oma teenuseid täielikult erinevate ärimudelite alusel. Nagu nähtub eespool nimetatud odavlennufirmade sisenemisest Kreeka turule, ei takistaks ega mõjutaks äriühingute Olympic Airlines ja Aegean tegevus lennuettevõtja Ryanair turule sisenemist; samuti ei ole probleemiks teenindusaegade piiratud arv Kreeka lennujaamades.

(114) Kreeka ametiasutused peavad kummaliseks Ryanairi väidet, et ta ei ole suuteline tegema lende Kreeka turul väidetava konkurentsimoonutuse tõttu, samas kui kõik eespool nimetatud lennuettevõtjad, kellest paljud on väiksemad ja kulukamad kui Ryanair, on seda teinud edukalt.

(115) Kreeka Vabariik võtab eespool nimetatud äriühingute peamised seisukohad kokku järgmiselt:

### 5.1. **Seoses äriühingu Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgadega**

(116) 11. veebruari 2008. aasta seisuga olid äriühingu Olympic Airways Services ajakohastatud maksu- ja sotsiaalkindlustusandmed juba tõendatud. Seoses äriühingu Olympic Airways vanemate võlgadega sotsiaalkindlustusasutusele on vastavalt seaduse

([1]) EasyJet peab ühendust Ateena, Kérkyra, Mýkonose, Rhodose, Irákleio ja Thessaloníkiga (vt http://www.easyjet.com).

([2]) Germanwings peab ühendust Ateena, Kérkyra, Kavála, Mykonose, Rhodose, Irákleio ja Thessaloníkiga (vt http://www.aia.gr).

([3]) Air Berlin peab ühendust Ateena, Kérkyra, Kavála, Mýkonose, Rhodose, Irákleio, Thessaloníki, Vólose, Préveza, Zákynthose, Santorini, Kosi, Sámose, Kárpathose ja Lesbosega (vt http//www.aia.gr).

▼B

nr 3518/2006 üldsätetele, mida kohaldatakse kõigi Kreeka äriühingute ja füüsiliste isikute suhtes, tehtud korrigeerimine nende võlgade tagasimaksmiseks igakuiste osamaksetena ([1]).

(117) Seega ei saa Kreeka arvates esineda Kreeka valitsuse poolset „sallivust” ja veelgi vähem „alalist sallivust” äriühingu Olympic Airways võlgade tagasimaksmata jätmise suhtes.

### 5.2. **Seoses väidetava riigiabiga äriühingule Olympic Airlines**

#### 5.2.1. *Riigiabi õhusõidukite allrentimise kaudu*

(118) Kreeka nõustub äriühingu Olympic Airlines väitega, et tal oli majanduslik võimalus sõlmida kasutusrendilepingud otse turul. Seda tõendab asjaolu, et vahetult pärast iga kasutusrendilepingu lõppemist sõlmisid mõned esialgsed põhilepingutekohased rendileandjad lepingud otse äriühinguga Olympic Airlines kehtivate turuhindadega, ilma äriühingu Olympic Airways vahendamiseta.

(119) Äriühing Olympic Airways tegutses äriühingut Olympic Airlines valides aga nii, nagu oleksid samas olukorras teinud kõik teised eraõiguslikud investorid. Ühest küljest õnnestus tal vähendada igakuist kahjumit parimal võimalikul viisil ning teisest küljest tagada, et kõnealune kahjum oli ajaliselt piiratud, võttes arvesse äriühingu Olympic Airlines väljendatud kavatsust põhirendilepingud uuesti läbi vaadata ja ise põhirendilepingud sõlmida.

(120) Äriühing Olympic Airlines ei saanud soodustust isegi nelja kapitalirendi alusel renditud Airbus A340-300 tüüpi õhusõiduki allrentimisel Kreeka valitsuselt, kuna need lepingud olid sõlmitud turuhinnaga. Seoses sellega tuleks märkida, et äriühingu Olympic Airlines poolt kasutusrendilepingute täitmisel makstud kasutusrendimakseid võib võrrelda üksnes asjaomasel turul samal ajavahemikul nõutud vastavate kasutusrenditasudega ning mitte kapitalirenditasudega, nagu komisjon on ekslikult teinud.

#### 5.2.2. *Riigiabi äriühingu Olympic Airlines maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade kaudu*

(121) Kreeka Vabariik märgib, et kõnealuse äriühingu laekumata maksete suhtes ei osutata „alalist sallivust”.

### 5.3. **Seoses erikaitsega võlausaldajate eest**

(122) Seoses äriühingute Olympic Airways ja Olympic Airlines nõuete täitmisele pööramisega tuleneb seadusest nr 3404/05 pigem äriühingute võlausaldajate õiguste peatamine kui nende õiguste äravõtmine. See on kooskõlas Kreeka õigusaktidega.

(123) Krediidiriski kaitse, mida on pakutud äriühingutele Olympic Airlines ja Olympic Airways, hõlmab üksnes võlgu eraõiguslikele isikutele, mitte riigile, st Kreeka valitsusele. Seega ei saa olla tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

([1]) Seaduse nr 3518/2006 sätted on toodud Kreeka Vabariigi 11. veebruari 2008. aasta vastuse punktis 75.

▼B

## 6. KOMISJONI TELLITUD EKSPERDIUURINGU TULEMUSED

(124) Enne kui komisjon sai asuda hindama menetluse algatamisel tõstatud küsimusi ning Kreeka ja kolmandate isikute esitatud teavet, tuli uurida äriühingute Olympic Airways Services ja Olympic Airlines praegust majanduslikku ja finantsolukorda.

(125) Komisjon kasutas mõlema äriühingu rahastamise ja tegevuse uurimiseks sõltumatu eksperdi (Moore Stephens) teenuseid, et teha kindlaks, mis on toimunud pärast komisjoni 2005. aasta otsust.

(126) Moore Stephens (edaspidi „eksperdid”) teostas uuringu Ateenas 1.–15. juulini 2008. Uuringut aitasid teha Kreeka ametiasutused, äriühingud Olympic Airways Services ja Olympic Airlines ning nende nõustajad.

### 6.1. Seoses äriühingu Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgadega

(127) Maksude (sh viivised ja trahvid) ajatamisega seoses tegi Moore Stephens kindlaks (maksuhaldurite poolt 17. juunil 2008 esitatud kohustuste kogusummale antud hinnangu põhjal), et äriühingu Olympic Airways Services võlgnetav summa oli […]* miljonit eurot. 31. mai 2008 saldod kujutavad endast selleks kuupäevaks kogunenud saldosid, mis sisaldavad enne 31. detsembrit 2004 tekkinud summat (v.a juhul, kui on märgitud teisiti). Võla summa on saadud pärast vahekohtuotsuste alusel tehtud […]* miljoni euro suuruse summa mahaarvamist([…]* miljonit eurot – […]* miljonit eurot). Võlg sisaldab:

— tasumata tulumaksu, käibemaksu, tempelmaksu ja kinnipeetavaid makse; ([1]) lennureisija maksu lennujaama arendamiseks (nn *spatosimo*-maks);

— lennuvälja parkimis- ja teenindustasusid muudele lennujaamadele kui Ateena rahvusvahelisele lennujaamale;

— ABN laenu tagasimakseid, mida Kreeka riik on teinud äriühingu Olympic Airways Services nimel.

(128) Moore Stephens märgib, et kõnealuse summa kohta esitas äriühing Olympic Airways Services kohtule kaebuse. Kohus võttis vastu otsuse peatada võlg kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni. Peatamisel kohaldatakse ajutiste kergendavate meetmete taotlemist käsitlevat üldist õigusraamistikku, mida võivad kasutada kõik Kreeka riigiga kohtuvaidluses olevad üksikisikud või ettevõtjad. Summa, mille võrra kogusummat vahekohtuotsuste alusel vähendati, kujutas endast kogusaldo seda osa, mida äriühing Olympic Airways Services ei vaidlustanud.

(129) […]* miljoni euro suurune viivis hõlmas ajavahemikku kuni 2008. aasta juunini.

(130) Praegused kinnipeetavad maksud (peamiselt töötajate tulumaks) ajavahemiku kohta 2007. aasta maist kuni 2008. aasta maini on umbes […]* miljonit eurot, samas kui praegused kinnipeetavad

([1]) Hõlmab muud kinnipeetavat maksu kui allpool tabelis esitatud ajavahemike eest makstavat kinnipeetavat maksu.

▼B

maksud (töötajate tulumaks) seoses äriühingusse Olympic Aviation lähetatud töötajatega olid ajavahemikus 2006. aasta detsembrist kuni 2008. aasta maini […]* miljonit eurot.

(131) Sotsiaalkindlustusmaksete ajatamisega seotud summa ajavahemiku eest kuni 2006. aasta oktoobrini on umbes […]* miljonit eurot, mis võimaldas Kreeka riigil maksta 2007. aasta septembris vahekohtuotsuste tulemusel saadud vahenditest […]* miljonit eurot. Ülejäänud summa (sh viivised ja trahvid), mida äriühing Olympic Airways Services peab veel edaspidi tasuma (2008. aasta juuli seisuga) osamaksetena vastavalt seadusele nr 3518/2006, on […]* miljonit eurot. Sotsiaalkindlustusamet (IKA) on nõustunud […]* miljoni euro suuruse sissemaksega äriühingult Olympic Airways Services.

(132) […]*.

(133) […]*.

(134) Lisaks märgiti, et äriühingu Olympic Airways Services sotsiaalkindlustusvõlad ajavahemiku eest alates 2006. aasta novembrist kuni 2008. aasta maini olid […]* miljonit eurot ning äriühingusse Olympic Aviation lähetatud töötajatega seotud võlasumma oli […]* miljonit eurot.

(135) Hoolimata eespool esitatust märgib komisjon, et Olympic Airways Services oli saanud IKA-lt kinnituse, et tema võlad ei olnud tähtajaks tasumata jäänud. Moore Stephensi järeldused võib kokku võtta järgmiselt:

*(miljonit eurot)*

| | Saldo |
|---|---|
| Maksuhaldurite esitatud hinnang koguvõla kohta (peatatud) 17. juunil 2008 | […]* |
| Praegune kinnipeetav maks (peamiselt töötajate tulumaks) ajavahemiku eest alates 2007. aasta maist kuni 2008. aasta maini | […]* |
| Praegune kinnipeetav maks ajavahemiku eest alates 2006. aasta detsembrist kuni 2008. aasta maini (Olympic Aviation) | […]* |
| Sotsiaalkindlustusvõlg kuni 2006. aasta oktoobrini | […]* |
| Sotsiaalkindlustusvõlg 2006. aasta novembrist kuni 2008. aasta maini | […]* |
| Sotsiaalkindlustusvõlg 2006. aasta novembrist kuni 2008. aasta maini (Olympic Aviation) | […]* |
| Äriühingu Olympic Airways Services võlg riigile 2008. aasta juuni seisuga (v.a peatatud võlg) | […]* |
| Äriühingu Olympic Airways Services koguvõlg riigile 2008. aasta juuni seisuga | […]* |

(136) Moore Stephens järeldab, et võttes arvesse asjaolu, et äriühing Olympic Airways Services on tuginenud ligikaudu […]* ulatuses vahekohtuotsustele, et suuta osaliselt täita oma maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustusi ([…]* miljoni euro suuruse maksena maksuhalduritele ja […]* miljoni euro suuruse maksena IKA-le) ja kui komisjon otsustaks, et jätkuv riigipoolne ajatamine

▼B

äriühingu Olympic Airways Services suhtes pärast 2005. aastat kujutab endast riigiabi, siis ei oleks äriühing Olympic Airways Services praeguste majandustulemuste ja finantsseisundi põhjal suuteline kõnealust riigiabi tagasi maksma.

6.2. **Seoses väidetava riigiabiga äriühingule Olympic Airlines**

6.2.1. *Riigiabi õhusõidukite allrentimise kaudu*

(137) Moore Stephens märkis, et Kreeka riigile võlgnetav summa seoses õhusõidukite rentimisega on […]* miljonit eurot ning et kõnealune summa oli 31. mai 2005. aasta seisuga […]* eurot, mis tähendab, et käesoleva otsusega hõlmatud ajavahemiku jooksul kasvas äriühingu Olympic Airlines võlg riigile seoses õhusõidukite rentimisega […]* miljonit eurot. Makstav summa on ligikaudu […]* miljonit eurot kuus […]* eest ning […]* miljonit eurot kuus hooldusreservi jaoks. 36-kuulise ajavahemiku jooksul on makstud ligikaudu […]* miljonit eurot, mis kujutab endast ligikaudu kuue kuu makseid. 2007. ja 2008. aastal ei makstud midagi.

6.2.2. *Riigiabi äriühingu Olympic Airlines maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade kaudu*

(138) Võlgnetav summa seoses lennureisija maksuga lennujaama arendamiseks (nn *spatosimo*-maks) on maksuhaldurite hinnangul […]* miljonit eurot. Maksmisele kuuluv kogusumma oli 31. mai 2008. aasta seisuga […]* miljonit eurot. Sellest […]* miljonit eurot makstakse igakuiste osamaksetena kuni 2012. aastani ning seda ei käsitata tähtajaks tasumata jäänud summana. […]* miljoni euro kohta ülejäänud […]* miljoni suurusest summast on äriühing Olympic Airlines esitanud kohtule edasikaebuse. Kohus võttis vastu otsuse peatada see osa võlast kuni lõpliku otsuse tegemiseni.

(139) Moore Stephens tuvastas […]* euro suuruse summa, mis on jäänud tähtajaks tasumata äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Aviation teenuste eest, mis on saadud seoses mitmete lendude maapealse teenindamise ja hooldusteenuste lepingutega.

(140) Lisaks tuvastati ka […]* miljoni euro suurune summa, mis tuleb tasuda Kreeka lennuametile maandumis- ja parkimistasude eest.

*(miljonit eurot)*

| | | Saldo |
|---|---|---|
| Õhusõidukite rentimise eest tähtajaks tasumata jäänud summa | […]* | […]* |
| Tasumisele kuuluvad rendimaksed | […]* | […]* |
| Tasumisele kuuluvad maksed hooldusreservi | […]* | […]* |
| Rendimaksete ja hooldusreservi intressid | […]* | […]* |
| Põhirendi ja allrendi erinevus | […]* | […]* |
| Nn *spatosimo*-maks (lennureisija maks lennujaama arendamiseks: tasumisele kuulub kokku 98 miljonit eurot, millest 59,9 miljoni euro suuruse osa tasumine on kohtulikult peatatud) | […]* | […]* |
| Teistele üksustele võlgnetav summa | […]* | […]* |
| Olympic Airways Services | […]* | […]* |
| Olympic Aviation | […]* | […]* |
| Maandumis- ja parkimistasud (v.a Ateena rahvusvaheline lennujaam) | […]* | […]* |

▼B

*(miljonit eurot)*

| | | Saldo |
|---|---|---|
| Äriühingu Olympic Airlines võlg riigile 2008. aasta juuni seisuga (v.a peatatud võlg) | […]* | […]* |
| Äriühingu Olympic Airlines koguvõlg riigile 2008. aasta juuni seisuga | […]* | […]* |

### 6.3. **Seoses erikaitsega võlausaldajate eest**

(141) Moore Stephens kinnitas, et erikaitset võlausaldajate eest pikendati seaduse nr 3607/2007 artikli 21 alusel kuni 31. oktoobrini 2008.

## 7. **ABI HINDAMINE**

### 7.1. **Abi hindamise õiguslik alus**

(142) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 kohaselt on „igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”.

(143) Riigiabi mõiste hõlmab mis tahes otseselt või kaudselt antud soodustust, mida rahastatakse riigi ressurssidest ja mille annab kas riik ise või mis tahes vahendav asutus talle antud volituste kohaselt.

(144) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 sätestatud kriteeriumid on kumulatiivsed. Selleks et teha kindlaks, kas teatatud meetmed kujutavad endast riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, peavad olema täidetud kõik allpool loetletud tingimused. Täpsemalt rahaline toetus:

— on riigi poolt või riigi ressurssidest antav abi;

— soodustab teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist;

— kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi; ning

— kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(145) Käesolev otsus on seotud üksnes abiga, mida on antud alates 2005. aasta otsuses arvesse võetud ajavahemikust.

### 7.2. **Abi olemasolu**

(146) Komisjon on põhjalikult analüüsinud menetluse algatamise käigus saadud märkusi ja Kreeka esitatud tähelepanekuid ning äriühingute Olympic Airways Services ja Olympic Airlines raamatupidamisaruannete ja tegevuse eksperdiuuringut. Seoses sellega on komisjon otsustanud hinnata abi olemasolu kolme põhilise pealkirja all:

— võimalik riigiabi äriühingule Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustusvõlgade ajatamise teel alates 2004. aasta detsembrist ([1]);

([1]) Vt joonealune märkus 5.

▼B

— võimalik riigiabi äriühingule Olympic Airlines õhusõidukite rendimaksete ja äriühingu võlgade (sh maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustused) sissenõudmata jätmise teel alates 2005. aasta maist ([1]);

— võimalik riigiabi äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines erikaitsena võlausaldajate eest.

7.2.1. *Riigiabi äriühingule Olympic Airways Services võlgade ajatamise teel*

(147) Nagu on tõendanud komisjoni ekspert, on äriühing Olympic Airways Services alates 2005. aasta otsuse vastuvõtmise kuupäevast riigile võlgnetavate summade tasumise edasi lükanud ning tema maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustused riigi ees on suurenenud.

(148) Äriühingu Olympic Airways Services rasket ja üha halvenevat olukorda seoses maksude ja sotsiaalkindlustusega on eelnevalt kirjeldatud. Äriühingu Olympic Airways Services maksu- ja sotsiaalkindlustuskohustustused 2005. aasta otsuses arvesse võetud ulatuses olid juba niigi suured, nimelt 627 miljonit eurot, koosnedes hinnanguliselt 431 miljoni euro suurusest tasumata maksust ja lisaks 196 miljoni euro ulatuses IKA-le tasumata maksetest.

(149) Seoses maksukohustustega ja hoolimata […]* miljoni euro suurusest „mahaarvamisest" vahekohtuotsuste tulemusel on hinnanguline maksukohustus 2008. aasta juuni seisuga ning vastavalt eespool pärast punkti 135 esitatud tabelile kokku ligikaudu […]* miljonit eurot. Vähemalt […]* miljoni euro suuruse maksu maksmise edasilükkamine on seostatav riigiga.

(150) Äriühing Olympic Airways Services on väitnud, et […]* miljoni euro suurune summa seoses maksuvõlgadega on peatatud, mis tähendab, et ettevõtja täidab oma maksukohustusi, kuid seda väites eiratakse asjaolu, et kuigi osa maksuvõla tagasimaksmine riigile võib olla edasi lükatud, ei sea see kõnealust summat kahtluse alla. Kuigi Kreeka kohus võib kõnealust numbrit väiksemaks muuta, järeldab komisjon, et äriühingu Olympic Airways Services poolt seoses maksudega riigile võlgnetava summa suurus oluliselt ei muutu. Hoolimata sellest arvamusest võib komisjon järeldada, et summa, mida äriühing Olympic Airways Services seoses maksukohustustega riigile võlgneb, on ligikaudu […]* miljonit eurot.

(151) Seoses äriühingu Olympic Airways Services kasvavate maksukohustustega on riik ise see, kes sallib äriühingu Olympic Airways Services eri maksude ja tasude maksmise pidevat edasilükkamist ja maksmata jätmist.

(152) Sotsiaalkindlustusmaksude suhtes on olukord sarnane. 2005. aasta otsuses kindlaks määratud […]* suurune sotsiaalkindlustusvõlg on eespool pärast punkti 135 esitatud tabeli järgi nüüdseks

([1]) Vt joonealune märkus 6.

▼B

kasvanud […]* miljoni euroni, hoolimata 27. septembril 2007 seoses vahekohtuotsustega makstud ühekordsest […]* miljoni euro suurusest summast.

(153) Sotsiaalkindlustusmaksude sissenõudmise eest vastutab Kreeka õiguse kohaselt ([1]) asutatud avalik-õiguslik asutus (IKA), kelle vastutada on antud sotsiaalkindlustussüsteemi haldamine riigi järelevalve all ja kohustuslike sotsiaalkindlustusmaksude sissenõudmine. Kõnealusel asutusel on õigus, ([2]) kuid mitte kohustus sõlmida võlgade hilinenud tagasimaksete korral võlgade tasumise kokkuleppeid. Äriühingu Olympic Airways Services jätkuvalt suurenev sotsiaalkindlustusvõlg on seetõttu selgelt seostatav riigiga.

(154) Nii maksu- kui ka sotsiaalkindlustusfondid on riigi vahendid ja nende ajatamine tähendab seetõttu riigi vahendite ülekandmist.

(155) Selline ajatamine annab äriühingule Olympic Airways Services eelise. Riigipoolse ajatamise tõttu viivitatakse tasude maksmisega, mida ettevõtja peaks tavaliselt tegema tähtaegselt, ning see annab abisaajale käibekapitali allika. Äriühing Olympic Airways Services toodab kahjumit ja on püsivates võlgades ning seega ei saa sellist viivitamist pidada turumajandusliku võlausaldaja normaalseks või tavaliseks käitumiseks; see on süstemaatiline ning võttes arvesse äriühingu Olympic Airways Services ohtlikku finantsolukorda, nagu on tõendanud komisjoni ekspert, ei ole reaalset väljavaadet, et äriühing Olympic Airways Services jõuaks veel kunagi sellisesse olukorda, kus ta suudaks kõnealuse summa riigile tagasi maksta. Ajatamine mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust ja moonutab konkurentsi, kuna asjaomased turud on täielikult liberaliseeritud.

(156) Komisjon järeldab seetõttu, et äriühingu Olympic Airways Services tasumata ja kasvavate maksu- ja sotsiaalkindluskohustuste ajatamine riigi poolt on riigiabi äriühingule Olympic Airways Services asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kuna sellest abist komisjoni ei teavitatud, on see seetõttu ebaseaduslik.

7.2.2. *Riigiabi äriühingule Olympic Airlines võlgade ajatamise teel*

(157) Komisjoni ekspert on järeldanud, et alates ajavahemikust, mida võeti arvesse 2005. aasta otsuses, on äriühing Olympic Airlines kaotanud raha ja võlg riigi ees on üha kasvanud.

(158) Seoses nelja A340 tüüpi õhusõiduki rentimisega on käesoleva uurimisega hõlmatud ajavahemikul äriühingu Olympic Airlines võlg riigile kasvanud […]* miljoni euroni, selle summa saldo 31. mai 2005. aasta seisuga oli […]* eurot. See tähendab, et käesoleva otsusega hõlmatud ajavahemikul kasvas äriühingu Olympic Airlines võlg riigile seoses õhusõidukite rendimaksete tasumata jätmisega […]* miljoni euroni.

([1]) Seaduse nr 1846/1951 artikkel 11.
([2]) Seadus nr 2676/1999.

▼B

(159) Komisjoni arvates ei kajasta see siiski täielikult summat, mida äriühing Olympic Airlines riigile seoses õhusõidukite rentimisega võlgnes. 2005. aasta otsuses on sätestatud, et pärast põhirentide ülevõtmist äriühingult Olympic Airways maksis riik iga kõnealuse õhusõiduki eest hinda vahemikus […]* kuni […]* eurot. Komisjoni ekspert on aga siiski tõendanud, et äriühing Olympic Airlines maksis […]* kuni […]* USA dollarit. Sellise väiksema summaga nõustudes „nõustub" riik kaotama iga õhusõiduki pealt kuus […]* kuni […]* eurot, mis moodustab vähemalt 36 miljoni euro suuruse täiendava riigiabi ning võib ulatuda 50,4 miljoni euroni.

(160) Seoses lennureisija maksuga lennujaama arendamiseks (nn *spatosimo*-maks) võlgneb äriühing riigile nüüd […]* miljonit eurot. Äriühing Olympic Airlines on väitnud, et kogu see summa ei kuulu tasumisele, kuna […]* miljoni euro maksmise sellest summast on kohtunik peatanud kuni kohtuotsuse tegemiseni. Seoses sellega märgib komisjon, et peatamine ei kõrvalda võlga, vaid üksnes katkestab ajutiselt selle tagasimaksmise. Komisjon järeldab sellega seoses, et summa, mida äriühing Olympic Airlines võlgneb tasumata jäänud nn *spatosimo*-maksu kujul, jääb 2008. aasta mai seisuga ajavahemikku 38–98 miljonit eurot.

(161) Äriühing Olympic Airlines võlgneb 86,3 miljonit eurot kahele seotud üksusele ehk äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Aviation. 31. mai 2005. aasta seisuga võlgnes äriühing Olympic Airlines kõnealustele äriühingutele 2,6 miljonit eurot, mis järgneva kolme aasta jooksul kasvas kiiresti, mis tähendab, et käesolevas otsuses uuritaval ajavahemikul on tasumisele kuuluv võlg suurenenud 83,7 miljoni euro võrra. Lisaks võlgnetakse 4,5 miljonit eurot maandumis- ja parkimistasusid muudes lennujaamades kui Ateena rahvusvahelises lennujaamas ning see tuleb tasuda Kreeka Lennuametile. Äriühing Olympic Airlines on väitnud, et kõnealune summa ei kuulu tasumisele, kuna kohtunik on selle maksmise peatanud kuni kohtuotsuse tegemiseni. Komisjon märgib taas, et peatamine ei kõrvalda võlga, vaid üksnes katkestab ajutiselt selle tagasimaksmise.

(162) Kogu eespool kirjeldatud ajatamine, mis pärast eespool esitatud punkti 140 esitatud tabeli kohaselt on seotud kokku 326 miljonit euroga, hõlmab riigi vahendeid, kuna see on seotud võlgadega riigile, riigiasutustele (Kreeka Lennuametile) või riigi osalusega äriühingutele (Olympic Airways Services ja Olympic Aviation).

(163) Seoses äriühingute Olympic Airways Services ja Olympic Aviation poolt äriühingule Olympic Airlines võimaldatud ajatamise seostatavusega riigiga märgib komisjon, et riigi osalusega äriühingu võetud meetme riigiga seostatavust on võimalik kindlaks määrata mitme näitaja alusel, mis tulenevad juhtumi asjaoludest ja meetmete võtmise kontekstist.

(164) Seoses sellega märgib komisjon, et riigile kuulus 100 % kõigi kolme äriühingu aktsiatest. Lisaks nimetas riik ametisse nende äriühingute juhatuse ja nõukogud. Sellistel asjaoludel tuleb järeldada, et äriühingud on olnud kogu aeg riigi kontrolli all. Kreeka võis otseselt või kaudselt (nii äriühingu Olympic Airways Services kui ka Olympic Airlines suurima võlausaldajana)

▼B

avaldada valitsevat mõju kõigile äriühingutele. Lisaks kaasneb kõnealuse ajatamisega nii riigi enda kui ka avalik-õiguslike asutuste poolne ajatamine. Sellisena ei olnud äriühingute Olympic Airways Services ja Olympic Aviation otsused anda laenu äriühingule Olympic Airlines ning lasta võlal kasvada kuni 86,3 miljoni euroni sõltumatute ettevõtjate teod ja on seetõttu seostatavad riigiga.

(165) Selline ajatamine hõlmab ka eelise andmist äriühingule Olympic Airlines, vabastades viimase kohustustest, mida ta muidu peaks kandma.

(166) Äriühingu Olympic Airlines rasket finantsolukorda on juba üksikasjalikult kirjeldatud. 2004. aastal deklareeris äriühing 87,1 miljoni euro suuruse kahjumi, kaotades iga järgneva aastaga aina rohkem raha, ning 2007. aastal oli tema kahjum […]* miljonit eurot. Äriühingu Olympic Airlines äritegevus on suuresti tsükliline, mida tõendab oktoobrist kuni märtsini kestev negatiivne rahavoog, mida kompenseerib positiivne rahavoog aprillist kuni septembrini. Selline tsükkel kordub igal aastal üha suurema kahjumiga. Netosissevool suvekuudel ei kompenseeri kunagi netoväljavoolu talvekuudel, mis tähendab, et äriühing kaotab üha rohkem raha. Ta saab eksisteerida üksnes tänu riigi heldusele. Ei ole sugugi selge, kas äriühingul saab selle praeguse struktuuri juures üldse kunagi tekkida positiivne rahavoog. Seetõttu on enesestmõistetav, et kõnealune ajatamine ei saa kajastada turumajandusliku võlausaldaja normaalset käitumist, see on süstemaatiline, ning võttes arvesse äriühingu Olympic Airlines rasket olukorda, on vähetõenäoline, et need võlad üldse kunagi tagasi makstakse.

(167) Komisjon märgib ka, et asjaomased meetmed mõjutavad riikidevahelist kaubandust ja moonutavad või ähvardavad moonutada konkurentsi ühenduse turul, kuna nad on seotud ühenduse lennuettevõtjaga. Komisjon järeldab seetõttu, et äriühingu Olympic Airlines maksu- ja muude tegevuslike kohustuste jätkuv ajatamine riigi, riigiasutuste ja riigi osalusega äriühingute poolt kujutab endast riigiabi äriühingule Olympic Airlines asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Kuna sellest abist komisjoni ei teavitatud, on see seetõttu ebaseaduslik.

7.2.3. *Riigiabi erikaitsena võlausaldajate eest*

(168) Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt hõlmab abi mõiste kõikvõimalikke riigiasutuste antavaid soodustusi, mis leevendavad ettevõtja eelarvet tavaliselt koormavaid kohustusi ([1]). Äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines näib olevat antud märkimisväärne eelis riigi kulul ainulaadse

([1]) Vt muu hulgas Euroopa Kohtu 23. veebruari 1961. aasta otsus kohtuasjas 30/59: De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg *vs.* ESTÜ Ülemamet, EKL 1961, lk 1; Euroopa Kohtu 15. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas C-387/92: Banco Exterior de Espańa, EKL 1994, lk I-877, punkt 13; Euroopa Kohtu 26. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-241/94, Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1996, lk I-4551, punkt 34 ja Euroopa Kohtu 29. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-256/97: DM Transport, EKL 1999, lk I-3913, punkt 19.

▼B

erikaitsena võlausaldajate eest spetsiaalselt vastu võetud õigusakti kaudu, mille alusel on edasi lükatud mis tahes kõnealuse äriühingu kahjuks tehtud kohtuotsuse täitmisele pööramine kõigi eraõiguslike võlausaldajate poolt.

(169) Antud juhul on erikaitset võlausaldajate eest võimaldatud üksnes äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines ning seega on see valikuline ja erimeede artikli 87 lõike 1 tähenduses.

(170) Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on abi mõiste üldisem kui toetuse mõiste, sest see ei hõlma mitte ainult konkreetset kasu, nagu toetuse enda andmine, vaid ka eri vormis meetmeid, mis leevendavad ettevõtja eelarvet tavaliselt koormavaid kohustusi ja mis seetõttu ei ole küll toetused selle sõna otseses tähenduses, ent on siiski samalaadsed ja samasuguse mõjuga ([1]).

(171) Abi mõiste asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses hõlmab selliseid eeliseid, mis on otseselt või kaudselt antud riigi vahenditest või tekitavad lisakulutusi riigile või sel eesmärgil määratud või asutatud organitele ([2]).

(172) Samamoodi kui kohus leidis oma otsuses kohtuasjas Ecotrade ([3]) seoses ESTÜ asutamislepingu artikliga 4c, on võimalik võlausaldajate eest võimaldatava erikaitse mitme omaduse abil kindlaks määrata abi olemasolu asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

(173) Esiteks on ilmne, et erikaitset võlausaldajate eest kohaldatakse üksnes äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines, mis on mõlemad riigi osalusega üksused, kes võlgnevad eriti suure summa teatavatele, peamiselt avalik-õiguslikele võlausaldajatele. Käesolevas otsuses on juba tõendatud, et äriühing Olympic Airlines võlgneb äriühingule Olympic Airways Services tasumata teenuste eest ligikaudu 86,3 miljonit eurot.

(174) Samuti ei ole kahtlust, et erikaitse võlausaldajate eest asetab äriühingud Olympic Airways Services ja Olympic Airlines teistest soodsamasse olukorda, kuna see võimaldab neil jätkata kauplemisega olukorras, kus see ei oleks võimalik, kui kohaldataks üldkehtivaid maksejõuetust käsitlevaid eeskirju, kuna nende eeskirjade järgi oleks määravaks teguriks võlausaldajate huvide kaitse. Asjaolu, et need kaks äriühingut võivad jätkata oma tegevust, tähendab lisakoormat riigiasutustele, kuna riigiasutused on raskustes oleva ettevõtja peamised võlausaldajad, seda enam, et ettevõtja võlgnevus on märkimisväärne. Võttes arvesse äriühingu Olympic Airways Services ohtlikku finantsolukorda ning erikaitset võlausaldajate eest, ei soovi tõenäoliselt ükski eraettevõtja tavalistel äritingimustel teha äri äriühingutega Olympic Airlines või Olympic Airways Services, sest ei ole reaalset

([1]) Euroopa Kohtu 15. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas C-387/92: Banco Exterior de Espańa *vs.* Ayuntamiento de Valencia, EKL 1994, lk I-877, punkt 13; Euroopa Kohtu 1. detsembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-200/97: Ecotrade Srl *vs.* Altiforni e Ferriere di Servola SpA, EKL 1998, lk I-7907, punkt 34.

([2]) Euroopa Kohtu 7. mai 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-52/97–C-54/97: Viscido jt *vs.* Ente Poste Italiane, EKL 1998, lk I-2629, punkt 13.

([3]) Otsus kohtuasjas C-200/97, vt joonealune märkus 40.

▼B

võimalust võlgu olevate summade tagasisaamiseks. Võttes lisaks arvesse avalik-õiguslikele võlausaldajatele võlgnetavat suurt summat (vt põhjendus 139), kaotavad riigi osalusega äriühingud võlausaldajatevastase erikaitse tõttu vahendeid, ning võttes arvesse, et riigi pidev toetus äriühingutele Olympic Airlines ja Olympic Airways Services on võimalik üksnes lähtudes riikliku tööstuspoliitika kaalutlustest, mitte aga võlgnetavate summade tagasimaksmist taotlevate turutingimustel tegutsevate võlausaldajate huvidest, võib komisjon järeldada, et kaasatud on riigi vahendid ja meede on seostatav riigiga.

(175) Eelöeldut arvesse võttes tuleb järeldada, et ettevõtjale sellist tüüpi võlausaldajatevastase erikaitse süsteemi kohaldamist nagu käesolevas asjas, millega tehakse erand „üldkehtiva õiguse maksejõuetust käsitlevatest eeskirjadest", tuleb pidada riigiabi andmiseks asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kui on tõendatud, et:

— ettevõtjal on lubatud jätkata majandustegevust asjaoludel, kus tal ei oleks olnud lubatud sel viisil toimida, kui oleks kohaldatud üldkehtiva õiguse maksejõuetusega seotud eeskirju; või

— ettevõtja on saanud kasu avalik-õiguslike asutuste poolsest võlanõuetest täielikult või osaliselt *de facto* loobumisest, mida ei oleks saanud taotleda mõni teine maksejõuetu ettevõtja üldkehtiva õiguse maksejõuetusega seotud eeskirjade kohaldamisel ([1]).

(176) Käesolevas asjas märgib komisjon, et äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines antud ainulaadse võlausaldajatevastase erikaitse puhul on täidetud mõlemad eespool nimetatud kriteeriumid. Kõnealustel äriühingutel on lubatud jätkata äritegevust asjaoludel, kus neil ei oleks olnud lubatud sel viisil toimida, kui oleks kohaldatud üldkehtiva õiguse maksejõuetusega seotud eeskirju. Lisaks on kõnealused äriühingud, nagu on käesolevas otsuses läbivalt näidatud, saanud riigilt mitmeid eeliseid, mida ei oleks saanud taotleda mõni teine maksejõuetu ettevõtja üldkehtiva õiguse maksejõuetusega seotud eeskirjade kohaldamisel.

(177) Asjaomased meetmed mõjutavad liikmesriikidevahelist kaubandust, kuna need on seotud liberaliseeritud turul tegutsevate äriühingutega. Seega need meetmed moonutavad või ähvardavad moonutada konkurentsi ühenduse turul, kuna need on suunatud konkreetsetele ettevõtjatele, kes konkureerivad teiste ühenduse ettevõtjatega.

(178) Komisjon järeldab, et neil asjaoludel, võttes arvesse äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines pakutavat erikaitset võlausaldajate eest, on tegemist riigiabiga. Kuna sellest abist komisjoni ei teavitatud, on see seetõttu ebaseaduslik.

([1]) Euroopa Kohtu 17. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-295/97: Rinaldo Piaggio (punkt 43).

▼B

### 7.3. **Abi kokkusobivus ühisturuga**

#### 7.3.1. *Äriühingule Olympic Airlines õhusõidukite rendimaksete, võla ajatamise ja võlausaldajatevastase erikaitse kaudu antud abi kokkusobivus ühisturuga*

(179) Olles jõudnud järeldusele, et äriühing Olympic Airlines on alates 2005. aastast saanud riigiabi, peab komisjon uurima kõnealuse äriühingu kasuks võetud meetmeid lähtuvalt asutamislepingu artikli 87 lõigetest 2 ja 3, millega on ette nähtud erandid artikli 87 lõikes 1 sätestatud üldisest abikeelust.

(180) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 2 sätestatud erandeid ei saa käesoleval juhul kohaldada, kuna abimeede ei ole sotsiaalabi, seda ei antud üksiktarbijatele ega loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks või Saksamaa jagamisest kahjustatud Saksamaa Liitvabariigi teatavate piirkondade majandusele.

(181) Täiendavad erandid riigiabi andmise üldisest keelust on sätestatud artikli 87 lõikes 3. Artikli 87 lõike 3 punktis b ja artikli 87 lõike 3 punktis d sätestatud erandid ei ole käesoleval juhul kohaldatavad, sest abi ei ole antud üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks ega tõsise häire kõrvaldamiseks liikmesriigi majanduses, samuti ei ole see mõeldud kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks.

(182) Asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktides a ja c on sätestatud erand seoses sellise abiga, mis on suunatud majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus. Kreeka on piirkond, mis kuulub täielikult artikli 87 lõike 3 punkti a kohaldamisalasse. Abi ei vasta siiski kohaldatavate regionaalabi suuniste kriteeriumidele ([1]).

(183) Komisjon peab uurima, kas käesoleval juhul saab kohaldada asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c sätestatud erandit, mis käsitleb abi teatava majandustegevuse arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Seda uurimist tehes peab komisjon arvesse võtma lennundussektoris kohaldatavaid suuniseid ([2]).

(184) Seda silmas pidades on selge, et mitte ükski suuniste säte ei ole käesoleval juhul täidetud. Samuti on selge, et abiga ei püüta hüvitada avaliku teenindamise kohustust EÜ asutamislepingu artikli 86 lõike 2 tähenduses ning see ei ole seega ühisturuga kokkusobiv.

---

([1]) Aastateks 2000–2006, EÜT C 74, 10.3.1998, lk 9, aastateks 2007–2013, ELT C 54, 4.3.2006, lk 13.

([2]) „EÜ asutamislepingu artiklite 92 ja 93 ning EMP lepingu artikli 61 kohaldamine lennundussektorile antava riigiabi korral” (EÜT C 350, 10.12.1994, lk 5) ning „Ühenduse suunised lennujaamade rahastamise ja piirkondlikest lennujaamadest opereerivate lennuettevõtjate riikliku stardiabi kohta” (ELT C 312, 9.12.2005, lk 1).

▼B

7.3.2. *Äriühingule Olympic Airways Services võla ajatamise ja võlausaldajatevastase erikaitse kaudu antud abi kokkusobivus ühisturuga*

(185) Olles järeldanud, et ka äriühing Olympic Airways Services on saanud ebaseaduslikku riigiabi, peab komisjon võetud meedet uurima lähtuvalt asutamislepingu artikli 87 lõigetest 2 ja 3, millega on ette nähtud erandid artikli 87 lõikes 1 sätestatud üldisest abikeelust.

(186) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 2 sätestatud erandeid ei saa käesoleval juhul kohaldada, kuna abimeede ei ole sotsiaalabi, seda ei antud üksiktarbijatele ega loodusõnnetuste või erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks või Saksamaa jagamisest kahjustatud Saksamaa Liitvabariigi teatavate piirkondade majandusele.

(187) Täiendavad erandid riigiabi andmise üldisest keelust on sätestatud artikli 87 lõikes 3. Artikli 87 lõike 3 punktis b ja artikli 87 lõike 3 punktis d sätestatud erandid ei ole käesoleval juhul kohaldatavad, sest abi ei ole antud üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks ega tõsise häire kõrvaldamiseks liikmesriigi majanduses, samuti ei ole see mõeldud kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks.

(188) Asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis a on sätestatud erand seoses sellise abiga, mis on suunatud majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus. Abi ei vasta siiski kohaldatavate regionaalabi suuniste kriteeriumidele.

(189) Komisjon peab uurima, kas käesoleval juhul saab kohaldada asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c sätestatud erandit, mis käsitleb abi teatava majandustegevuse arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Seda uurimist tehes peab komisjon arvesse võtma lennundussektoris kohaldatavaid suuniseid ([1]).

(190) Seda silmas pidades on selge, et mitte ükski suuniste säte ei ole käesoleval juhul täidetud. Samuti on selge, et abiga ei püüta hüvitada avaliku teenindamise kohustust EÜ asutamislepingu artikli 86 lõike 2 tähenduses ning see ei ole seega ühisturuga kokkusobiv.

(191) Komisjon järeldab seetõttu, et Kreeka on andnud äriühingule Olympic Airways Services ühisturuga kokkusobimatut riigiabi, sallides maksude ja sotsiaalkindlustusmaksete tasumisega viivitamist ja nende maksmata jätmist ning pakkudes kõnealusele äriühingule erikaitset võlausaldajate eest,

([1]) Vt joonealune märkus 45.

▼B

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

1. Äriühingu Olympic Airways Services hinnanguliselt 590,4 miljoni euro suuruse maksu- ja sotsiaalkindlustusvõla jätkuv ajatamine Kreeka riigi poolt kujutab endast ebaseaduslikku riigiabi äriühingule Olympic Airways Services, mis ei ole kooskõlas asutamislepinguga.

2. Äriühingu Olympic Airlines hinnanguliselt 137,2 miljoni euro suuruse õhusõidukite rentimisega seotud võla, tema poolt äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Aviation võlgnetava hinnanguliselt 86,3 miljoni euro suuruse koguvõla ja Kreeka lennuametile võlgnetava 4,5 miljoni euro suuruse võla ning vähemalt 38,1 miljoni euro suuruse nn *spatosimo*-maksu jätkuv ajatamine Kreeka riigi poolt kujutab endast ebaseaduslikku riigiabi äriühingule Olympic Airlines, mis ei ole kooskõlas asutamislepinguga.

3. Kreeka õigusaktide alusel äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines antud erikaitse võlausaldajate eest kujutab endast ebaseaduslikku riigiabi mõlemale äriühingule, mis ei ole kooskõlas asutamislepinguga.

*Artikkel 2*

1. Kreeka peab artiklis 1 osutatud abi abisaajalt tagasi nõudma.

2. Tagastatavalt abilt arvutatakse intressi alates kuupäevast, mil abisummad abisaajatele anti, kuni nende tegeliku tagasimaksmiseni.

3. Intress arvutatakse liitintressina kooskõlas komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 ([1]) (muudetud määrusega (EÜ) nr 271/2008) ([2]) V peatükiga.

4. Kreeka tühistab kõik artiklis 1 osutatud tasumata abimaksed alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

*Artikkel 3*

1. Artiklis 1 osutatud abi nõutakse tagasi viivitamata ja tõhusalt.

2. Kreeka tagab käesoleva otsuse rakendamise nelja kuu jooksul pärast otsuse teatavakstegemise kuupäeva.

*Artikkel 4*

1. Kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse teatavakstegemist esitab Kreeka komisjonile järgmise teabe:

a) abisaajalt tagasinõutav kogusumma (põhisumma ja intressid);

b) käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete üksikasjalik kirjeldus;

([1]) ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.
([2]) ELT L 82, 25.3.2008, lk 1.

▼B

c) dokumendid, mis tõendavad, et abisaajale on antud korraldus abi tagasi maksta.

2. Kreeka teavitab komisjoni käesoleva otsuse täitmiseks võetud riiklike meetmete rakendamisest, kuni artiklis 1 osutatud abi on lõplikult tagasi makstud. Kreeka esitab komisjoni taotlusel viivitamata teavet käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete kohta. Ta esitab ka üksikasjalikud andmed abisaajalt juba tagasi saadud abisummade ja intresside kohta.

*Artikkel 5*

Kreeka peab viivitamata peatama kõik edasised abimaksed äriühingutele Olympic Airways Services ja Olympic Airlines.

*Artikkel 6*

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.